

30926

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5.

చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ డిసెంబరు నెల 23 వ తేది సోమవారము

No. 217

సంపుటము. ౫

కాళయ క్తి నా మ సంచ త్స ర మా ర్గ శి ర మా స బ హు శ వ స్తి ఓ.

నంచిక ౨౧౭

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమావధము

వెల న్నల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లే కుండిన
మీ పైకము మీకు
ఇయ్యబడను.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
నువాసన గలది.

గుణ వాధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుదు.
చక్కని డబ్బితో
వెల రా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొఱకును.

అమృతం జనము డి. పో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేసి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

విక్రీలి మనోహరముగు నువాసన 126

(విజ్ఞప్తి) ఆటో డిల్ బనార్. (విజ్ఞప్తి)

ఇప్పుటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోహరమగు నువాసనకల్పము.
ఆటో హాగనాని, సారాయమాగాని, చేర్చబడకనే సిద్ధము
చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ కువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోహరమగు
నువాసన నిష్పల్లవమగును.

ఈ ప్రేది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

అన్ననైజా (అర (దాం)	సీసా 1-8 ద 0.8-0
మధ్యరకము నైజా 1-4 దాం	" " 0.12-0
చక్కనైజా 2 "	" " 1.4-0
పెద్దనైజా 4 " లేక 1/2 కొవ్వొత్తి	" " 2.0-0

వి. పి. ఇచ్చుక బుడ్డి 1-8 0.6-0, 8 బుడ్డుకు 0.14-0 ప్రత్యేకము.

కల్లెల, పట్టుబాటులందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమపులలోను దొరకును. నీ
ఆటో మగు నకలు పెట్టుకలపు. కావున, తాము కొనుపడు సీసాపై
ను, కార్డుపైను ఆటో డిల్ బనార్ అను పేరును పరిశీలించును ఈ ఆటో
బిల్లువారియొక్క నలుడునును పరిశీలనచేయ గోరవారి దిగువనాకి
(కాపీనా ఆటో డిల్ బనార్ గు నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదును.

బోంబాయి: బిల్లువారియొక్క (డ్రాగ్ లింగ్) రెమిట్ కంపెనీ నెం. 155, బామ్బాయి నీడు వీధి, బొంబాయి.
మదరాసు: రెమిట్ కంపెనీ, మదరాసు. మదరాసు: రెమిట్ కంపెనీ, మదరాసు.

కొత్త ఆర్థికయుద్ధము

ఇప్పుడు ప్రపంచయుద్ధము సుఖకరముగ నంత
మొందినందువలన మీ మాతృదేశము యొక్క
పారిశ్రామిక ముక్తికై పోరాడవలయునని ఇందు
మూలముగా మీ ముక్తి పోరాటమును చూచుము.
భారతమాత తమ పుత్రులందరు స్వదేశి వర్తిత
మలను ప్రోత్సహింప వలెనని లెలచుచున్నది.
సంక్రాంతి పుణ్యకాల మేలేంచుచున్నది. జ్ఞాపకము
తెచ్చుకొని మా కంపెనీలో సభ్యత్వమునకై మీ
పేళ్లను రిజిష్టరు చేయుచుకొనుడు. పేరు 1-8 25
రూపాయలు మాత్రమే. ప్రవేశ రుసుము 4 అ
ణాలు. ధరఖాస్తు పత్రములు వగైరాలు దరఖాస్తు
మీద పంపబడును. 962

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్,
ప్రాంచి: మధుర. కంజీవరం.

AWARDED
GOLD MEDAL 490
IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO
THE WORLD-RENOVED
OTTO PARASTAN (REGD.)
Therefore, please just try and enjoy.
Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.
—:—:—
ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REGD.)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize Re. 1, and Postage Extra.
Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.
The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

ఫౌంటెన్ పేనాలు. 1386
బ్లాక్ బర్డు రు. 8-12-0, వాటర్ మాస్క్ 7-8-0, సాఫెటి వాటర్
రు. 11-0-0, స్పాన్ 7-0-0, ఆల్ బ్లూ డ్రా 2-12-0,
నెప్టి (210) 4-0-0, అన్ సోనియా రి కైమెస్ 4-8-0. అన్ని
సోపులు, సక్ లైట్, పి: టర్పు మెదలగునవి వ్యాపారస్థులకు
R. K. Nathan & Co.,
Fountain pen specialists, Triplicane, Madras.

అమృతార్థన అవతేహ్యము.
ఈ అమృతార్థన రక్తమును శుద్ధిచేసి పిల్లలకు మోచిం
చి వలయును కలిసికి ముద్దకమునము చేసి తేలి కారి
మంటల పోగొట్టును. 'మొదడును' వల్ల చేసి కలిరమున
లేజును కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, శ్లేధులు, రుబోసిస్,
కొమ్ముకొప్ప మొదలగువానిని రక్తము నివారించును.
(219) అర్థశాన డబ్బి 1-8 రు. 2-0-0.
రైట్ కౌన్సిల్ మునిసికల్ గోవింద్,
కొనభాంబం, 157, ప్రాజెక్ట్, మదరాసు.

మలయ చందనము
(1251) పెగోగమునకు మకారము
మందు పుష్పమునున్నట్లు ఎరికిని
తెలియదు. మలయ తేరు. పిచికారి
మున్నగు కవచిక్తుల పులేదు. రుచ్య
మైన మలయచందనము ఎలావు
తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల
పెగోగమును మూడు పూటలలో మాన్సును. డబ్బి 1-8 2-0-0
గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

ఆంధ్రోద్యమము.
మొదటి యె దాంత్ మహాదేవసభలయందలి
సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు, సభాధ్యక్షులు, యువసన్మాన
ములు, వారి చిత్రపటములు, సభా శీర్షికములుగలవు.
తల రు. 1-8-0. పోస్టేజీలు.
ఆంధ్రోద్యమ కార్యాలయము, 7, కిల్లబు శెట్టివీధి,
మదరాసు.

ఇట్టిస్థితిలో ప్రభుత్వమువారికి హెచ్చుసొమ్ము కావలసివచ్చినను రయితులవై చేయుట అభ్యర్థము, అవ్యక్తము. ఇతరులము, అకాలితకరము. అది యేమి కర్మమో గాని మన ప్రభుత్వము హెచ్చుసొమ్ము గావలసి వచ్చినపుడెల్ల రయితుల వైపునకును, భూమివైపునకును తూర్పునకును, అల్లరిచేతుక, నెమ్మదిగా దివమెల్ల పనిచేయుగట్టుమునే కొత్త ఎక్కి సహాచేయుటను నిర్దేశము నని ఇంగ్లీషువారియందొక సామెతలయె. కాని, అట్టియని గట్టుమునే కడుపునందే సాహాయించి చుండు నెమ్మదియును పనులయే సహాచేయుటకుఁ బ్రయత్నించిన గట్టుముడే పోక నలిచియుండునా? కడకు వచ్చిపోవుట తటస్థమే? అట్టిస్థితిలో నులభముగాఁ బన్ను జనుచేయవచ్చును. కారణమున ప్రతిమానకు భూమివైసే పన్ను విధియను భర్తము! న్యాయమా!! తే.మా!! పన్ను వేయవలయునని నితరమార్గములలేవా? పన్ను చుక్కొనఁబాలినవారకన్యూలేవా? ప్రభుత్వము వారిపరిపాలనలను లాభమును పొందెనునా? రయితులేవా? వర్తమా, వర్తమా, దాక్షిణ్యము, రయిత్వమువెంట, ఇప్పు రెన్నుకొనెనెలు, బ్యాంకులు, ఫ్యాక్టరీలు, మిల్లులు మొదలు గాగల పన్నుభరింపఁగలవారలేవా? వారిని ప్రభుత్వమును లుగనున్నారో, వారికిఁ బ్రతిపక్షమున మొత్తమునాదామును వచ్చుచున్నదియో, నా ప్రభుత్వమువారి కెంతెంతయున్ను చున్నారో లోకవిదితము. వాస్తవభిక్షపన్ను లేల విధియింపరాదు! విద్యార్థులవై, రాజకీయవర్గములవై, రయితులవై శింది, కలనరములువై, పుస్తకాదీ గడివికలను చేయు ప్రజలనుజూచి వారి నేమియుఁజేయఁజాలక వారిన్నుకొనఁదగినపన్నులైన వారిలన జనుచేతుక నిరపరాధులై తమవెండ్లకు పాలములనుదక్క వేలింపంపుములైన జూపిమెత్తరులై తులనే ఒత్తుడినెముట యేమి న్యాయమో తెలియవచ్చును. గోదావరి కృష్ణానదులకు కట్టిన ఆనకట్టల భర్తను లాభము కావలయుమొదలగు నీటిపారుదల విషయమై చేసిన పనులను వెట్టిన వెట్టుబడి ఇదివఱకే తీరిపోయినట్లు వినుచున్నారము. అది యెట్లున్నను అట్టివెట్టుబడి మొత్తమునైన సాలనకు నూటికి ఇరువదిరూపాయలు చొప్పున వడ్డీ కట్టుచున్నట్లు కన్పట్టుచున్నది. ఇంకను నీటితీరున బాధిచేయుట ఎట్టి భర్తము? ప్రతి ఫలమునగోరి ప్రభుత్వమువారు చేసిన తక్కిన పనులవై నింతకంటె హెచ్చువడ్డీ వచ్చుచున్నదా? రానినాను నేలఁబాలఁజేయఁ జనుత్తింపవలెను. మోసాను వాగ్దేయమును దివి పొగిజ్జెయ్యవలయు ప్రభుత్వమువారు భర్తవెట్టిన మొత్తములవై నూటికి 7 రేలుగట్టిన నీటిచ్చెదమని తెలిపియుండిరి. ముప్పు దినముబడి సంవత్సరములనుండి యనేకరేట్ల అభివృద్ధి వచ్చుచున్న గోదావరి కృష్ణాదెల్లాలవైన పన్నుకను ఏల హెచ్చుచేయవలయునో కానరావచ్చును. జమీందారులకును వారి రైతులకును గల సంబంధములను, హక్కులను, స్పష్టికరింపవలె నిర్మించిన ఎట్టెలులాండు ఆర్థిక ప్రకారము రయితు స్వాధీనమందుగల భూమివై సాధారణముగ జమీందారులు పన్ను హెచ్చింపనూడదనియును, భాగ్యదులవరలు హెచ్చినహేతువునుబట్టి మాత్రము కిస్తు హెచ్చింపవచ్చుననియును, అప్పుడైనను యాపాతము రెండవలకంటె హెచ్చుకొన్న కట్టనూడదనియు కానించుముండిరిగదా. అట్టిదనుమును న్యాయమును గవర్నమెంటువారు తమరయితులయందే నేల మాఫనూడదు? ముప్పుదినంవత్సరముల కొకసారి నెటిల్ మెంటును పేన వెట్టి, నేలనున్న నెత్తునచేయుచున్నార. గోరుముట్టువై రోకటి పోటనునట్లు ఈ ముప్పుదినంవత్సరముల నడుచునడుచునూడ

పన్ను వేయవలయునని రయిత్వము భరింపగలరా? ఎట్లు సహించవలెను? ముప్పుదినంవత్సరముల నెటిల్ మెంటులే యన్యాయము లనియును వంగజేయునందునలే కాళ్యోత నెటిల్ మెంటు నిజేశముగ జేసినగాని రయితు భాగుపడఁజాలదనియును, దేశవభివృద్ధి కారణమున, ఉన్నతస్థితి జెందనే రదలమును, తనభూమివై ఇంకముందు పన్నువేయకనేరదను గట్టించుకొను గల్గినగాని రయితు తనభూమివభివృద్ధి జేయజాలవలయును, ఇప్పుడు పండించుచున్నదానికంటె నెత్తున పండింపఁజాలదనియును అర్థకాల్పించి మనదీ సాలములై మున్నువులు కాళ్యోత నెటిల్ మెంటులేను సరియే గదా. ముప్పుదినంవత్సరముల మెంటు మొక్క ముప్పుకాలమునందే పన్నువేయవలయును ఎంతటి తుక? మో ఎంతటి దురభ్యుచయో, ఎంతటి తుక? సైమా నొక్కచెప్పు పలికు.

నీటిపన్ను విషయకే హెచ్చుకొన్నది. గోదావరి కృష్ణా ఆనకట్టలు కట్టినపుడు వెట్టిన వెట్టుబడిమీద గడ్డిగట్టుటగాను, ఎకర మొక్కటికి 2½ రూ॥ పన్ను విధించిన చాటున యెంచు మొదట 3 చొప్పున నే విధించి యుండిరి. ఇటు 1850 మొదలు 1860 వఱకు ఆ రేటుననే విధించి యుండిరి. 1860 సం॥లో ఎకర మొక్కటికి 3 రూ॥ చేయుట 1865 సం॥ వఱకు ఆచొప్పున జరుచేయఁబడెను 1865 సం॥లో లోలునొల్ల నెటిల్ మెంటు చేసినపుడు ఎకర మొక్కటికి 4 రూ॥ చొప్పున విధించిరి. 1895 సం॥లో మాను నెటిల్ మెంటు చేయవలయును ఎకర మొక్కటికి 5 రూ॥ చొప్పున అడిగిరి. అనగా ప్రారంభమునకల రేటైన 2½ రూ॥ ఇప్పుడికే ద్విగుణింపవలెను. ఇంకను హెచ్చింపవల ఎట్టి న్యాయము! ఎట్టి భర్తము!! ఎట్టి నీటి!!

నీటికాటున లోకవిధముగ నున్నను, సరియైన మురుగు కాలువలు లేవనెడునట్లే మనజిల్లాలయందెన్నియో యెకరముల భూమి మురుగు నవ్వచుచుండుట నెల్లరకు విశదమే. మురుగు కాలువలు పొరుచేయుచుండుండును క్రొత్తమురుగు కాలువలు క్రొవ్వించుటయును, ప్రభుత్వమువారు తగినంత కృషిచుచున్నారనుటయులేదు. అందులకై కావలసినభర్త వెట్టి మురుగు కాలువల క్రొవ్వించిరైతులకు సుఖపాటును కలుగఁజేయుటకై ప్రభుత్వమువారు మనము వేగిన వెట్టలను నిడుచుచున్నది. ప్రతి సురత్సరము సభలుచేసి తీర్మానములను పంపుట యావశ్యకము.

మురుగుటికన్న నీరును నీటిపన్నుకన్న ముక్కునకున్నది అరవై డ్యూటీని లోంలై డ్యూటీగావూర్చి చిన్న చిన్న తూరల నీటి నీటిపన్ను తగ్గించినారు. ఇది నీటిపారుదల లెక్కలవైయేరాటు జేసినట్లును నాగుండుకొలుల తూరము, లోంలై డ్యూటీ యును చాటుననియును, రైతు నీటిని క్రయప్రకార ముపయోగింపకను, పొరువుగ వాడకను, వృధచేయుచున్నాడని యన్యోగ్యములందు. ఇంచామతమును సత్యములేను. మనరాజధానియందలి ఇంజనీరుగ ఉన్యోగ్యములతో సంబంధములేని ఇతర యంజనీర్లను పిలిపించి యొకకమిటీ నేర్పాటుచేసి, వారిచే తెనుగు నెత్తింది నీటిపారుదల లెక్కలను కట్టించుట కేర్పాటుచేసియేదల, నాగుండుకొలుల తూరము చాలవనియును, లోంలై డ్యూటీ అక్రమమనియును స్పష్టపడఁగలదని నాధుడనిభావము రహస్యమునందుఁ గొండలు మనజిల్లాలోని ఇంజనీరుగ ఉన్యోగ్యము వీని నిజము నొప్పుకొనియున్నాడు.

మన రాజధానికంటెకు వ్యవసాయపు కళాశాల(ఆగ్రి కల్చరల్ కాలేజీ) యొకటియేయున్నది. దీనికై విశేషసొమ్ము

భర్తవలెనున్నది. ఈకళాశాలను 1917 సం॥మార్చి 13-న తేదీ 77 విద్యార్థులున్నారు. ఇందు నల్లర ఇండియన్ కిస్సీ యనుట, 47 బ్రాహ్మణులు, 26 బ్రాహ్మణేతులు మాత్రముండి యున్నారు. ఈకళాశాలలో జరుపుకొనిన వారెద్దియో మున్యోగము సంపాదించుటకు మాత్రము ప్రయత్నించుచున్నారని, తమ కీచదువులన గలిగిన జ్ఞానమును, అనుభవమును, వ్యవసాయపులై స్వయంగా సాగుచేయించి, తమ భూముల వభివృద్ధిచేసికొని తమభూములయందు నెత్తునవంటు పండించుటగాని పుడకల పూర్తిపంటను పండించుటగాని క్రయబూనుటలేను. ఉన్యోగీయులను మాత్రమే ఈకళాశాల తయారుచేయుటకై యేర్పడిన యెవల, ఈకళాశాలలో చదువు పనియే లేదు. ఆ జేమిదు రద్దవు మోగాని ప్రభుత్వము వారికి అది నుండి నేటివఱకును, ఉన్నతవిద్యముచే దృష్టిగల మగాని, రయితులకును సామాన్యజనులకును, ఉపయోగము పొందగలిగినట్లు వభివృద్ధి జేయుటయును వీరికి నుండవలసినంత యుత్సాహముగాని క్రొత్తగాని మున్నట్లు గన్పించును. ప్రభుత్వమువారు ఈవిషయమున తమ యభిప్రాయమును మున్యోగీనలసియున్నది. ఎంతటి క్రూరుమైనను సరియే ప్రతిపక్షములవారు విద్యావిహీనుడను ముఁజూకు లేకుండజేయుటకై ప్రారంభింపబడినవిద్యను కానీకరింపవలయును. ప్రతితాలూకామును వ్యవసాయపు టున్నతపాఠశాల యుండవలయును. ప్రతిగ్రామమునందు గల ప్రారంభపాఠశాలలయందు వ్యవసాయపు పద్ధతుల నేర్పుట విధింపవలెను. డెగ్లూలు అరబిడెను నెటిల్ మెంటు రిజస్టరును ఆ గ్రామముమొక్క సర్వేప్లాను విద్యార్థులకు నాల్గవ తరగతిలో నే పఠనీయగ్రంథములగ నియమింపవలెను. ఎండలో రయితులు తమ వ్యాజ్యములకై కోర్టులకు వచ్చునపుడు తమ భూమిమొక్క నెంబరుగాని పరిమితి గాని ప్రజేశముగాని యెటే గియుండదు. సర్వేప్లాను వైన తమభూమిని జూపింపఁజాలరు. ఈ స్వల్పపనులయందుఁ దరుకు సహాయము చేయుటకై అత్యుల నెటో నెటోని మెంటువైయిరైతురు. ఆయన భనమీయక రాకుగదా. ఇట్టి స్వల్పకార్యమునకు అన్యోగీ నేల నాక్రయింపవలయునోపుగా గాడవైపుభర్త వెట్టలమును ప్రారంభవిద్య నుండు పాటుజూచుటయును, నెటిల్ మెంటు రిజస్టరును అర్థము చేసికొనుటను నేర్పించువలె ఈవిధమొదలు గదా.

ఇంతవఱకు ఈసభయొక్క ప్రధానోద్దేశము గూర్చి చెప్పియుంటిని. మన మిసభయందు మతియొక విషయమునుగూర్చి గూడ చర్చింపవలెనని మొదటియి. అయ్యది భాగ్యపురలను గూర్చియేయున్నది. రయితులు ఈజిల్లాయందు తమపాలములయందు బండిన భాగ్యమును, నియామకమైన కొంతభరకంటె హెచ్చుభరతు నమ్ముటకు గిట్టదని ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమై యున్నట్లును, ఆ ప్రకారము ప్రకటనచేసి అట్టి ప్రకటన పత్రికలకు కొన్ని కచ్చేరీలలో కట్టించినట్లును బహమున్నామగాని, నేనుమాత్రము పత్రికలను జూచుట తటస్థమేలేను. మొన్న నేను చెప్పే ప్రకటన వెట్టినపు డామెయమై విచారింపగా నట్టి యుత్తరువు తెప్పియును సాదరుకాటు తెలిపినది. కాని ప్రజాసంరక్షణార్థమై నుండు కావలసినంత భాగ్యము జేయునందుండకపోవుట తటస్థమిదియు ప్రభుత్వమువారికి గోచరమైనచో ప్రభుత్వమువారి భాగ్యముకొని సరసమైన భరతు వచ్చువలసి వచ్చుననియును, అట్లు కొనవలసి వచ్చిచో బస్తా 1-కి 5 రూ॥లో 6 రూ॥లో చొప్పుననే కొనవలెను కొన్నట్లును, అందులకు గాను ప్రభుత్వము ఒకేమ హెచ్చుభరతుల రయితులు డబ్బు ముందు పుచ్చుకొని జట్టిలనీ చునుండుట గవర్నమెంటువారి యభిప్రాయమైయున్నట్లు తెలిసినది. ఈ యభిప్రాయము లెంతవఱకు అచటలో బెట్ట నిశ్చయించికో ఇంకను తేలికట్లు గన్పించును. ముప్పుదినంవత్సరముల లాభము తగ్గించుట న్యాయముగాని రయితులకు పూర్వమైన భర రాబట్టుటయే రయితుల న్యాయమును, సర్కారువారికి ప్రకృష్టమైనరాజనీతి యగుననియు నొక్క రక్కాజింది ఇంతటితో విరమించెదను.

సభయందు దుఆరకీర్తనములైన 6 తీర్మానములు చర్చించిన యంతరము సభముగింపుటకు పూర్వము 6 అగ్రాసభాపతి గారు రైతులకు చక్కని ప్రోత్సాహకరమైన ప్రబోధము మొనర్చిరి.

అగ్రాసభాపతిగారికి నుదవములతో సభ ముగింపఁబడెను.

అన్యోగీ సంఘమువారి కేర్పరచిన ఏర్పాటులన్నియు మిక్కిలి కొనియాడఁదగియున్నవి. వారిన్యోగసమర్థత గొందని యునుగ నున్నది.

ఆయుర్వేదకళాశాల, చెన్నపురి. (1045)

ఈ కళాశాలలో చేరిన ఆయుర్వేదభూషణ, భిషగ్వరపరీక్షలకును, అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యావీర పతకమున జరుగు ఆయుర్వేదాచార్య, విశారద, వైద్య, ఈ పరీక్షలకును ప్రత్యేక శాఖ లేర్పరువబడి విద్య కలవబడును.

నూతన తరగతులు 1919 జనవరిలో ప్రారంభమగును.

జీతములు:—ఆయుర్వేదాచార్య శాఖకు నెలకు 5 రూపాయలు. తదితర శాఖలకు 3 రూపాయలు మాత్రమే. ప్రత్యేకపరీక్షకుం దుత్తీర్ణులగు కొందరికి విద్యాధి వేతనము లొనగబడును.

యోగ్యతాంశములు:—భిషగ్వరశాఖ తప్ప తక్కిన శాఖలలో చేరగోరువారికి సంస్కృతమున చక్కని భాషాజ్ఞాన ముండవలయును. భిషగ్వరశాఖకు మాత్రము ఆంధ్రమునగాని, ద్రవిడమునగాని చక్కని జ్ఞాన ముండిన జాలను. ప్రతిశాఖకు 50 గురుకు మాత్రమే ప్రత్యేకము గలదు.

విభరములను తెలియగోరువాడును దరఖాస్తు ఫారములను బడయగోరువాడును మదరాసు మాంటుగోడ్డులో నుండు

లింబిలిసము: }
“వండిట్” }
మదరాస్. }

చెన్నపురి ఆయుర్వేదకాలేజీ ప్రిన్సిపల్

పండిత డి. గోపాలాచార్యగారికి

(వాసికొనవలయును.)

ఆంధ్ర పత్రిక

1918-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 23-వ తేది

సోమవారము.

నిర్బంధావాసములు

యుద్ధ మంతరించి, స్వాతంత్ర్య విజయము గూర్చి ఆంగ్లాసామ్రాజ్య ప్రజలెల్ల రుత్సాహపూరితములై యున్న సమయమున, నిర్బంధావాసముల నింకను తొలగింపకుండుట క్రజలకు కొంతవడి మనస్తాపకారణ మగుచున్నది. దేశరక్షణశాసనము యుద్ధవిజయమున కభ్యంతరముల దొలగించుట కేర్పరుప బడినది. ఈ శాసనము యుద్ధ విషయములందే గాక, సామాన్య రాజకీయ విషయములందు గూడ ప్రయోగింప బడినది. సంగ్రామ మధ్యమున దాని యవసరమున్నను, సంగ్రామాంతముతో దాని యవసరము దీరినది. తిరిగి ప్రపంచ శాంతి నెలకొనుచున్నపుడు, విచారణ లేకుండ నిర్బంధశిక్ష ననుభవించుచున్న వారిని వెంటనే తీసివేచి విడుదలయైనను చేయవలయును. లేని యెడల వారి నేరముగూర్చి సక్రమవిచారణ నైనను గావించవలయును. దర్శి చెంచయ్యగారి నిర్బంధ విమోచనము కొరకై వారి బంధుగులే గాక, ఆంధ్రదేశీయు లాతురవడుచున్నారు. ఇంతవరకును, కార్యసానుకూలము గాలేదు. మహమ్మదాల్లీ సోకతాల్లీ గార్ల నిర్బంధవిమోచన మింకను జరుగ లేదు. వారు చేసిన నేరమెద్దియో బహిరంగముగ ప్రకటింపబడలేదు. కొందరు తలంచినట్లు, వారు తుర్కీ పక్షపాతులుగ నుండినచో, యుద్ధ మధ్యమున వారి విడుదల అపాయకర మగు నేమో గాని, యిప్పుడట్టి భీతి కవకాశములేదు. తుర్కీయు ధ్ధము లో మిత్రమండలికి పూర్తిగ లొంగి పోయినది. దాని బలమంతయు నుడిగినది. స్వీయ శక్తితో, నికనెట్టి వై పరీత్యమునకు గడంగుటకు, తుర్కీకి సామర్థ్యము లేదు. ఇంతియ గాక, తుర్కీ సుల్తాను జర్మనులతో యుద్ధమున జేరినందులకు పశ్చాత్తాపము జూపుచు ఆంగ్ల దేశముతో స్నేహము గోరిరి. యుద్ధకారకులయిన ఎవ్వరు పాపా మొదలగు విప్లవకరులు దేశమును విడిచి వెళ్లిరి. అందుచే మహమ్మదాల్లీ సోకతాల్లీగార్ల విమోచన మింక నెట్టి అపాయమునకు తావీయజాలదు.

ఈ సోదరులపై మహమ్మదీయు లెక్కుడు ప్రేమ గనబడుచుచున్నారు. మహమ్మదాల్లీ గారు ఇదివరకు మహమ్మదీయ సభ కధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. ఢిల్లీ మహమ్మదీయ సంఘమువారు, సంధిసభలో వీరు ప్రతినిధిగ నియమింపబడవలెనని కోరుచు తీర్మానించిరి. ఈ సోదరుల విషయమయి విచారణ నలుపుట కొక సంఘ మిదివరకు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడి యుండెను. ఆ సంఘపు విచారణావివరములను ప్రకటించి యుంటిమి. వాటిని పరిశీలించిన, విచారణావైఖరి ప్రజలలో విశ్వాసము పురికొల్ప జాలదు. న్యాయస్థానమున బహిరంగవిచారణ నలుపుటయే విశ్వాసము ప్రబలుటకు ముఖ్యమార్గ మగును. విచారణాసభ్యులలో అబ్దుల్ రాఫ్ అను నతడి సోదరులకు విరోధియని యాక్షేపణ దెలిపినను, నది సరకు జేయబడలేదు. గాంధీగారి సలహా దీసికొనుటకు వీరి కంగీకార మొసగబడలేదు. బహిరంగ

విచారణ కుండవలసిన ప్రధాన లక్షణము లెవ్వియు నీ విచారణయందు గాన్నింపకున్నవి. ప్రభుత్వమువారి యుత్తరు వేతెంచిన నెలదినములవరకు మోపబడిన నేరము లెవ్వియో సోదరుల కంపబడలేదు. తుట్టతుదకు వారికి జేరిన నేరముల వివరములలో, కాబూలు అమీనుగారికి లేఖ నంపిన విషయమెక్కడను గాన్నింపను.

వారిపై మోపబడిన ముఖ్యనేరము లస్పష్టముగ నున్నవి. మోకతాల్లీగారు కాబాసేవక సంఘమునకు కార్యదర్శులుగ నుండుటయు, కామ్రేడు హమ్మద్లు పత్రికలలో మహమ్మదాల్లీ గారు వ్యాసముల వ్రాయుటయు, తుర్కీ ఏజెంట్లతో వీరు కుట్రజేయుటయు మొదలగు నేరములు వివరింపబడినవి. ఈ నేరముల కారధారముగ సాక్ష్యము నిందితుల కొసగబడలేదు. మహమ్మదాల్లీగారే, తమ నడతను సమర్థించుకొనుచు, నొక స్టేటుమెంటును వుంపిరి. పిమ్మట నీ సంఘమువారు సోదరులను భయలను పరీక్ష జేసిరి. అధికారులతో వీరికి రెండు మాటలు సామాన్య ప్రసంగము జరిగెను. ఈ ప్రసంగములో వీరు సంభాషణా పూర్వకముగ నుడివిన విషయములు, వీరికి తెలియకుండగనే ప్రభుత్వమువారి కంపబడెను. ఈవివరములన్నియు, ఓ. బి. ఘటిగారిచే ప్రకటింపబడినవి. వాటి నన్నిటి వివరించుటకు మే మిప్పుడు పూనుకొనలేదు. కాని సోదరుల నిర్బంధావాస సమయమున, వారి బంధుగులలో గలిగిన మరణములు మిక్కిలి సంతాపకరముగ నున్నవి. 8 మంది ఆప్తబంధువులు మరణించుటచేతను, సోదరికి ప్రాణాపాయము గలుగుట చేతను, స్వగ్రామము వెడలి స్వజనమును వీక్షించుటకు వారనుజ్ఞ గోరిరి. ఎట్టి యుత్తరు వింకను వెలువడలేదు. ఈ స్థితిలో, సోదరులు గాని, వయో వృద్ధులగు వారితల్లి గాని, ఎట్టి విచారపూరిత హృదయమై యుందురో యూహించుట సులభము. చెంచయ్యగారి స్థితి గూడ నిలువనే జాలిని పురికొల్పుచున్నది.

సంగ్రామ విజయ గౌరవాధ్యముగా రాజకీయ నిర్బంధితులను తీసివేచి విడుదలజేయుట ప్రభుత్వమునకు ధర్మము. వీరును తమ సోదరులతో బాటు, విజయముచే గలిగిన మహాదానందమున సమానముగ పాల్గొనగలరు. నిర్బంధావాస శిక్షితులు నేరముజేసిన జేసి యుండవచ్చును. కాని విచారణ లేకుండ శిక్షను విధించుపద్ధతి ఆంగ్లేయ న్యాయ శాస్త్రమునందెక్కడను లేదు. తాత్కాలికావసరముల కొరకు, వారు నిర్బంధింపబడిరి. ఆయవసర మిప్పుడు దీరినది. యుద్ధకాలమంతయు, వీరలు నిర్బంధ మనుభవించిరి. అందుచే వీరిని విచారించి తిరిగి శిక్షవిధించుటకన్న, తీసివేచి విడుదల జేయుటచే, భారతీయులలో హర్ష ము దయించును. నూతన యుగోదయ ప్రారంభమున ప్రాత విషయములను మఱచుట ధర్మము. ఏ కారణముచే నైనను, వీరిని విడుదల జేయుటకు ప్రభుత్వమువారింగీకరింపకున్నచో, వాటిమీద నేరములను వెల్లడిజేసి, న్యాయస్థానమునందు సక్రమవిచారణ కవకాశ మొసగుట న్యాయము. అంతియగాని, ఏ సంగతియు నిర్ణయించుకుండ కాలయాపన జేయుటచే, నిర్బంధితుల యొక్కయు, వారిస్నేహ బంధువర్గమువారి యొక్కయు, వివాద మతిశయించుట తప్ప వేఱులాభము గలుగజాలదు. ప్రజాప్రతినిధి సభ లన్నియు నీ విషయమై నైకకంఠ్యముగ తమ దృఢాభిప్రాయము దెలిపియుండెను. ప్రభుత్వము వారు వెంటనే, ప్రజాభిప్రాయమును సఫలముగావించ ప్రార్థితులు.

శాసనసభ - జమీందారుల ప్రతినిధి

దుర్యోధన మహారాజు నుహాపతివ్రత యైన గాంధారిదేవిని తనకు సంగ్రామమునందు విజయము గలుగవలయు నని యాశీర్వదించుమని కోరవపుడు “ధర్మము గల వత్తుమునకు విజయము గలుగ గలదు” అని తెలిపినట్లు లోక ఇతిహాసము గలదు. మానవులచయత్నములందు సామాన్యముగ యోగ్యత ననుసరించి విజయము గలుగచుండును. పోలవరము జమీందారుగారి కుకాలమరణమువలనను జమీందారుల ప్రతినిధిని క్రస్తుత మెన్నుకొనవలసిన యవసరము గలిగినది. ప్రత్యక్షులందు కశింకోట జమీందారుగారు మానకొనినందున శ్రీరాజా ముత్రి ప్రగడ భుజంగరావుగారును శ్రీ పితాపురము రాజాగారును నిపుడు ప్రత్యక్షులుగ నున్నారు. ఉభయులును వారి భావాభిమానము వలన ప్రత్యక్షిత్వమునకు తగియున్నను రాజ్యాంగవిషయములందు భవమును గడింపవలసి యున్నారు. ఉభయులును భిన్న భావములతో నవలోకించినపుడు ప్రత్యక్షిత్వమునకు తగియున్నను నొకరికిమాత్రమే మనకాశము గలదు. కాని లోకోపకారజీవనమునందీతరంగములందు తీతవరకును త్యాగమును స్వాతంత్ర్యమును కనబరచి వని జేసిన వారు రాజ్యాంగరంగమునందును స్వాతంత్ర్యమును జూపి వని జేయుటకు సామర్థ్యమును గలిగియుండురు. దేశస్థితి సామ్యముగనున్నచో, ప్రత్యక్షుల విషయమై విశేషమైన యాందోళనము గలిగియుండదు. పితాపురము రాజాగారు సామాన్యముగ నేకగ్రీవముగ నెన్నుకొనబడియుండురు. ఆంధ్రదేశమునందు వారు చేయుచున్న భావాసేవ సంఘసేవ వారి నీ పదవి కర్హులనుగ నియోజకులు గ్రహించియుండురు. దేశమునందు కలవరమునకు గారణంబైన స్వరాజ్యసమస్య బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమస్య వివరితాభిప్రాయమునకు గారణంబులైనవి. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు పర్యాప్తంబైనపుడీ వివరితస్థితి మారుట సహజము. జమీందారులందు రాజ్యాంగాందోళనమునందభిరుచిగల వారరుడుగ నున్నారు. అధికారుల ప్రాబల్యము ముఖ్య కారణము. జమీందారుల ప్రతినిధి జమీందారుల ప్రయోజనములనే కాకను ప్రజాప్రయోజనములను సయితము పరిశీంచుట యవసరమని రాజప్రతినిధి భరతపురమునందు సంస్థానాధీశులకు జేసిన యువదేశము వలన వ్యక్తమగుచున్నది. ఇంతవరకును జమీందారుల కవకాశములు లేనందున రాజ్యాంగములందు విశేషముగ వారు ప్రమేయమును గల్పించుకొన కుండిరి. ఇట్టి పరిస్థితులు మారి రాజకీయవిషయములందు జమీందారులు సయితము ప్రమేయము గల్పించుకొనుటకు యవసరము గలిగినది. సాప్రాప్తమైన యవసరములను జమీందారులు సయితము స్వప్రయోజనమునకే కాకను దేశప్రయోజనములకు సయితము వినియోగింపగలరు. జమీందారులందనవసరముగ బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమస్యను ప్రబలింపజేయుటయును దేశహితార్థమునకు గాని జమీందారులకు గాని ప్రయోజనకరము గాదు. శ్రీ పితాపురము రాజాగారు ఆంధ్రదేశమునందనేకసంస్థాపనలపై సదభిమానమును జూపి దేశభ్యుదయమునకు దోడ్పడుచున్నారు. వారు రాజ్యాంగరంగమునందు జేరుట కవకాశము గలిగినపుడు వారి శక్తి సామర్థ్యములు రాజకీయ విషయములందును దేశభ్యుదయమునకై వినియోగపడగలవు. ఇట్టి పరిస్థితులందు శ్రీ పితాపురము రాజా

గారిని జమీందారు లేక గ్రీవముగ క్రతినిధిగ నెన్నుకొని వారి యొకమత్యమును వెల్లడిచేయుట యుక్తముగ నుండును. రాజ్యాంగ సంస్కరణానంతర మితరులకును సభ్యత్వము నపేక్షించుట కవకాశము గలుగగలదు. 2. యోజకులం దధికసంఖ్యాలు బ్రాహ్మణేతరులుగ నుండుటజేసి శ్రీ రాజభుజంగరావుగారికి విజయము గాని జమీందారు లేక గ్రీవముగ వారిని నెన్నుకొనుట గాని సాధ్యము గాదు.

కీర్తిశేషులగు మొక్కపాటి సుబ్బారాయుడు పంతులుగారు

అనుదినము మా పత్రికలో ఆంధ్రప్రముఖుల మరణవార్తలను ప్రకటించుట మనమున కధిక బాధ గలిగించుచున్నది. ఏ సమయమునం దీ విషయమున ముంద్రదేశములో యుడుగుబెట్టెనో గాని, ఆంధ్రులనేకు లీ జ్వరముచే మృత్యువు పాలయిరి. ఏ ప్రక్కనుండియు, ఏ జ్వరమరణవార్త లే, యరు దెంచుచున్నవి. నేడు పీఠికాపురాధీశుని మృతి యగు మొక్కపాటి సుబ్బారాయుడు పంతుల గారి మరణవార్తను తెలుకవలసి వచ్చినందుల కెంతయు చింతిల్లుచున్నాము. వీరివయస్సు నలు వదికి లోపు. వీరు పీఠికాపురాధీశునికి కుడుభుజులై, తల్పసానాభ్యుదయమునకు శిక్షివంచన లేక కృషి నలుపుచుండిరి. వీరి యోమి, శాంతత మదనూది సద్గుణములు, పరిపాలనా సామర్థ్యము, సంస్థానాధీశుని యెడలగల ప్రేమా గౌరవములు, మిక్కిలి గొప్పయాద తగియున్నవి. వీరికి సంఘసంస్కరణాభిలాష మెందుగ నుండెను. అయినను ప్రాచీనవిద్యల పోషణమునకై, వీరు చూపుచున్న కట్టుదల ఎన్న దగియున్నది. తమ ధర్మమును నెరవేర్చుటయందా, వీరు వ్యాయామార్గమును వీడయెరుగరు. పీఠికాపురాధీశుడు గావించిన ఘనకార్యము లన్నిటియందును, సుబ్బారాయుడు పంతులుగారు వారికి చేదోడై యుండిరి. వీరు మొన్నటిదినము షరమ కదమున కేగిరి. సుబ్బారాయుడు గారి మరణము వలన వారి కుటుంబమునకును, పీఠికాపురాధీశున కును గలిగిన అపారసప్తమునకు, మా వ్యాదయ పూర్వకముగ సానుభూతిని దెలుపుచున్నాము.

పార్కువేడుకలు: ప్రజారోగ్యము

పార్కువేడుక లావబడక, రేకటినుండియు ప్రారంభముగ నని, క్రకటితమయినది. పార్కువేడుకల నీ వత్సర మాపివైచుట, ముఖ్యవసరమని, ఈ పురమున బహిరంగసభలు గావించబడెను. మున్యసిపలు కార్పొరేషను సభవారు ప్రేమ వ్యాధి యారంభముగలచే పార్కు వేడుకల నాపివేయవలయునని ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. కాని, యుత్సవసంఘమువారు మాత్రము, తమ కట్టుదలను విడనాడలేదు. ఈ విషయము క్రజల చావు బ్రతుకులకు సంబంధించినది. ఇట్టి సందర్భములో గూడ ప్రజాభిప్రాయము కొరగాక పోవుచున్నది. హిందూదేశ ప్రజాభిప్రాయపు దుస్థితిగనుగొనుట కీ విషయ మొక్కటిచాలును. ఈ విషయము, రోము తిగుల బడుచుండగ నీరో సంగీతము బాదుచుండు సామెతను జ్ఞప్తికి దెచ్చుచున్నది. ఏర్పాటు లిదివరకే చాలవరకు జేయబడి యుండుటచే, వాటినిపుడు మార్పులకు వీలు లేదని, యుత్సవసంఘము వారు దెలుపుచున్నారు. క్రజల యారోగ్య మెటుల పాడయినను సరియేగాని, తమామాలను మాత్రమీ సంఘము వారు వదలుకొన జాలరు! ఈ సంఘమువారి యవజ్ఞత మూలమున, చెన్నపురి వాసుల కెట్టి యాకదలు ఘటించుకుండు గాక యని సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాము.

సంధిసభ: వాణిజ్య ప్రతినిధి

సంధిసభకు హైందవ వాణిజ్య క్రతినిధి యొక రాహ్వనింపబడవలెనని, బొంబాయి భారతీయ వాణిజ్య సంఘమువారు, సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారిని గోరిరి. మెస్టనుగారి వాంఛను భారతీయ ప్రభుత్వమునకు దెలుపుట కంగీకరించిరి. యన్. పి. సింహాగా రెంతటి సమర్థులయినను, ప్రజాభిప్రాయమును బాగుగ వ్యక్తీకరింప జాలరు. అందుచే, సంస్థానాధీశుల పక్షమున, బికెనీరు మహారాజు గారెటుల నియమించబడిరో, వర్తకుల పక్షమున వేరొక క్రతినిధి పేర్కొనబడుట యవసరము. ఆంగ్లాసామాజ్య మెట్టి వాణిజ్య విధాన మవలంబించునో, త్వరిత స్థితియింపబడ నున్నది. ఆ విధానము హిందూదేశమున కనుకూలించునో లేదో, హైందవ వాణిజ్య క్రతినిధులే నిర్ణయింప గలరు. వీరి సలహా గైకొన నిది, హిందూదేశమునం దెట్టి విధానమును ప్రవేశ పెట్టుట యను, వ్యాయముగ నుండను. ఇటులనే, మహామృదీయక్రతినిధి యొకరును, కాంగ్రెసు క్రతినిధి యొకరును, ఆహ్వానింపబడిరేరి, వ్యాయము గలుగ గలదు. ఈ విషయమై, భారతీయులు తమ మనోవాంఛను దృఢముగ వెల్లడించుట యవసరము.

నాకాశయములు

చెన్నరాజధానిలో, నాకాశయములు కొన్నిటిని క్రొత్తగ దెరుచుటకు, క్రభుత్వమువారు నిశ్చయించినట్లు, నిదివరకు క్రకటించియుంటిమి. ఈ రేవులు కొంతకాలము క్రిందట వాణిజ్యమునకు క్రసిద్ధికెక్కి యుండెను. కాని, రయలుమార్గము లేర్పడిన పిమ్మట వీటి ప్రాముఖ్యత దగ్గినది. ఈ సంగ్రామసమయమున, రేవుల గూర్చి తగిన శ్రద్ధవహించకుండుటచే గలిగిన ప్రబలనష్టములు వ్యక్తమయ్యెను. అందుచే గంజాముజిల్లాలో గంజాము, సాన్సుపురము, కృష్ణాజిల్లాలో సర్పాపురము, పేరుపాలెం, గుంటూరుజిల్లాలో ఈపూరు సాలెం, మోర్టోట, ఈతిముక్కల, మోటుపల్లి, గంగడిపాలెం మొదలగు రేవులను తిరిగి తెరుచుటకు క్రభుత్వమువారు తీవ్రపునొనగిరి. ఈ రేవులు తిరిగి తెరువ పూర్వపు పాక్షిత్వము గాంచుగాక!

“ఇండి పెండెంటు” పత్రిక

నూతనాంగ్లదైనికపత్రిక యొకటి, “ఇండి పెండెంటు” అను నామముతో అలహాబాదులో 5-వ ఫిబ్రవరి నుండియు వెలువడును. దీనికి సయ్యదు హుస్సేనుగాను సంపాదకులుగ నుండురు. కాంగ్రెసు పక్షము నవలంబించుచు, హిందూదేశమునకు వ్యవహారము లభించుటకై, యావత్రిక కృషి నలుపుచుండును. అలహాబాదులో ప్రచురింపబడుచున్న లీడరుపత్రిక యిటీవల కాంగ్రెసు సభపై దాడివెడలుచు, జాతీయవాదులను నిందించుచున్నది. లీడరుపత్రిక వ్యాపి పక్షేయుచున్న దురభిప్రాయముల నీ పత్రిక తీవ్రక బోనాడగలదు. ఈ పత్రిక చిరకాలము వర్ధిల్లి సంయుక్తరాష్ట్రవాసులలో, జాతీయోదయములను వ్యాపింపజేయుచు గాకయని కోరుచున్నారము.

కల్లెకారు సర్కసు.

ఈ సర్కసువారు శుక్రవారము 20 లేదీ నుండి మదరాసు నగరమున తమ అద్భుత ప్రదర్శనముల జాపుచున్నారు. ఈ సర్కసు భారతీయులచే స్థాపితమై, భారతీయ యాజమాన్యము క్రిందనే కృషింపబడుచు, సాత్త్విక ప్రదర్శనముల కెంతమాత్రము తీసిపోకున్నదని తెలుపుట కెంతయు సంతోషించుచున్నారము. ప్రాధెనరు కింకరరావు గారి కార్యనిర్వహణ సామర్థ్యము వలన యీ సర్కసు విజయము గుసాధ్యమైనదనుట నిశ్చయము. సర్వకార్యములును అందు వైపునకు మునకు విఖ్యాతిగాంచిన వారిచే గావించబడుచున్నవి. (ప్రేషిజిమిద నిరువురు బాబులచూపిక ప్రదర్శనమొంతయు రచయిత ముగనున్నది. తానువై మొకయువకుడు చేసిన దెలుసు సోమద సాల్లు మున్నగు కార్యములు సభవారి కరతాళస్థులను ప్రేరేపించివి. అన్నిటికంటెను బాల్లరు ఆను విశిష్టత యనుట ఒంటికా లుకు ర్పిమిదను, రెండు కాళ్ల కుర్చీమీదను యెట్టిచో నుమలేకయే చాలకాలము మార్చుచుండుటాకృత్య జంకముగ నున్నది. ఈకథు (ప్రేషిజిమిద మొక రెండుకాళ్లకుర్చీమీద మారుచుండి, ఊయల యుగించుటచూడ అత్యద్భుతముగ నున్నది. ఇకఅదవిజంతువులు చేసిన కార్యములు యెల్లరకు నాకృత్య సంతోషములను గొలిపినవి. ప్రాధెనరు కింకరరావు గారి తమ వైపునకు సంతోషు వెల్లడించిన చెప్పనగును. సింహములు కాద్దాలములు మనుష్యులతో మిగుల ప్రేమగలిగి వర్తించుటచూడ అకృత్యము కలుగకపోదు. ఒక మేక, ఆవు, పులి మూడును యొకప్రదేశమున పరస్పర వైరములూరి మేక మేసినవి ఇక ఏనుగులు చూపిన ప్రదర్శనము సర్కసువారి సామర్థ్యమును వెల్లడించుచున్నది. ఒక ఏనుగు చిన్ని సగీకపు పెట్టెతో నూడుట, బ్యాండువాయింపుట అత్యాశ్చర్య కరముగ నున్నవి. సిల్వారా కన్య కుపాకితో చేసిన పులుల కర్మనీయులు. ఎమ్. జె. రత్నముగారి యేర్పాటులు క్రమసన్నిములు. మొత్తముమీద సర్కసు సర్వజనాప్లవకరముగ నున్నదని నిస్సంజేహముగ చెప్పవచ్చును. భారతీయుల యాజమాన్యమున నున్న యీసర్కసును జేజు తెల్లరుకు ప్రోత్సాహ పరచెదరు గాకయని విశ్వసించుచున్నారము.

నాకాశయము వలన యీ సర్కసు విజయము గుసాధ్యమైనదనుట నిశ్చయము. సర్వకార్యములును అందు వైపునకు మునకు విఖ్యాతిగాంచిన వారిచే గావించబడుచున్నవి. (ప్రేషిజిమిద నిరువురు బాబులచూపిక ప్రదర్శనమొంతయు రచయిత ముగనున్నది. తానువై మొకయువకుడు చేసిన దెలుసు సోమద సాల్లు మున్నగు కార్యములు సభవారి కరతాళస్థులను ప్రేరేపించివి. అన్నిటికంటెను బాల్లరు ఆను విశిష్టత యనుట ఒంటికా లుకు ర్పిమిదను, రెండు కాళ్ల కుర్చీమీదను యెట్టిచో నుమలేకయే చాలకాలము మార్చుచుండుటాకృత్య జంకముగ నున్నది. ఈకథు (ప్రేషిజిమిద మొక రెండుకాళ్లకుర్చీమీద మారుచుండి, ఊయల యుగించుటచూడ అత్యద్భుతముగ నున్నది. ఇకఅదవిజంతువులు చేసిన కార్యములు యెల్లరకు నాకృత్య సంతోషములను గొలిపినవి. ప్రాధెనరు కింకరరావు గారి తమ వైపునకు సంతోషు వెల్లడించిన చెప్పనగును. సింహములు కాద్దాలములు మనుష్యులతో మిగుల ప్రేమగలిగి వర్తించుటచూడ అకృత్యము కలుగకపోదు. ఒక మేక, ఆవు, పులి మూడును యొకప్రదేశమున పరస్పర వైరములూరి మేక మేసినవి ఇక ఏనుగులు చూపిన ప్రదర్శనము సర్కసువారి సామర్థ్యమును వెల్లడించుచున్నది. ఒక ఏనుగు చిన్ని సగీకపు పెట్టెతో నూడుట, బ్యాండువాయింపుట అత్యాశ్చర్య కరముగ నున్నవి. సిల్వారా కన్య కుపాకితో చేసిన పులుల కర్మనీయులు. ఎమ్. జె. రత్నముగారి యేర్పాటులు క్రమసన్నిములు. మొత్తముమీద సర్కసు సర్వజనాప్లవకరముగ నున్నదని నిస్సంజేహముగ చెప్పవచ్చును. భారతీయుల యాజమాన్యమున నున్న యీసర్కసును జేజు తెల్లరుకు ప్రోత్సాహ పరచెదరు గాకయని విశ్వసించుచున్నారము.

జేజుయహాసభ:—హిందూదేశ సేవకసంఘమువారు జేజుయహాసభకు బోసదరుని చేసిన తీర్మానమును గూర్చి సర్కెంటుఆఫ్ ఇండియాప లేక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది—ఈ సంఘము ప్రత్యేక జేజుయసభనుండి చీలిపోవుచున్నదని మేము మొదట చెప్పియుంటిమి. ఆ చీలిక ఆ సమావేశమునకేమనియు, జేజుయ సభాప్రతిస్థాపనమునండి కాదనియు మేము చాల కాగ్రహణతతో కెప్పి యుంటిమి. మే మింక జు జేజీయ సభలో నివార మేయనియు, జాతీయోద్యమమునుండి విడనొట్టు చేయుటకు మేము చాల విచారించుచున్నామనియు, మేము చెప్పియుంటిమి. ఈయం కేమునుగూర్చి కాత్రిగారు పలుమారు చెప్పియుండిరి. ఇప్పుడు తెలియ చేసిన సంగతియు తడవ గుణ్యముగ నేమియున్నది. ఈ మార్పులన మాకు సంస్కరణ ప్రణాళికా విషయమునగాని, మరి దేని విషయమునగాని అభిప్రాయభేదము గలుగునని కలంపగూడదు. మేము మితివాదముండి విడబడితిమనియు కలంపగూడదు. జేజుభివృద్ధి నిమిత్తము జేజీయు లందఱును ముఖ్య మాత్రములను ఏకగ్రీవముగ బలపరచ వలయుననియు ప్రణాళిక సఫల మగుటకు కొన్ని నూతనలను చేయుటావశ్యకమనియు మే మిప్పటికిర చెప్పుచున్నాము. మితివాదులసభ ఈ క్రక్యమును బాగుగ నిర్వహించెను. అందులకే అది ఏర్పడుచుండెను. సంస్కరణ ప్రణాళిక నింకను బలపరచవలసి యున్నది. ఇందులకు మితివాదుల సభ మరల సమావేశము కావచ్చును. అయినను ఇకముందు జేజీయసభకు పోవలెనను సంగతియు, మితివాదులసంఖ్యాకులగు జేజుయసభకువచ్చి తమయభిప్రాయములను తెలిపి ట్టబివిచ్చుట చాల ఉత్తమ మని మాముద్దేశ్యము.

పంజాబు విద్యాసమావేశము:—పంజాబు రాష్ట్రము విద్యాసమావేశ దిశించు 13-వ లేదీని బ్రాహ్మణులలో సమావేశమయ్యెను. ఆ సేవకుండి ప్రతినిధులను విద్యాధికులను సభకు విచ్చేసిరి. ఆహ్వానసంఘావ్యవహార రుదిరామ సాహాయుగారు తమ ముఖ్యసమున ప్రాథమిక విద్యా విషయయందు పంజాబు చాల వెలకపడి యున్నదని చెప్పుచు ప్రస్తుతము పంజాబు కానసభవా రాజాచింతమన్న నిర్బంధిత విద్యా చట్టము గూర్చి కొంత వడి ప్రసంగించిరి. రాష్ట్ర విద్యా కాళియే మియు బాగులేదని వారు చెప్పిరి. అనంతర మధ్యయు, లాలాహంస రాజా గారు గుభిరోపచార్యమును గావించిరి. ఉపన్యాసమున వారు గత 60 సంవత్సరముల పంజాబు విద్యా చక్రమును సంగ్రహముగ తెలిపి పంజాబు నిర్బంధ విద్యా చట్టమును విమర్శించి, ప్రాథమిక విద్య నాలుగే డ్డెండ్ అయి డ్డెవరకును హెచ్చించబడవలయునని చెప్పి, ప్రస్తుత విద్యా విధానమునందలి లోపములను ఖండించి ప్రాథమిక పాఠశాలలందు కిందెర్న గార్తెను గూర్చియు, పాఠల హక్కులను గూర్చియు, కామకష్టమును గూర్చియు, క్షోసాను విధానములను గూర్చియు కొన్ని పాఠములను చెప్పి టావశ్యకమనిది. సభ మరల రేపటి దినము సమావేశమగును.

విరోధాఘోష విరామము

(రైతుల విజయము)

ఇంగ్లండు

వికనీరు మహారాజగారి అభిప్రాయము.

లండను, డిసెంబరు 18:— సుధీపర్వత భరతఖండ ప్రతినిధులకు గౌరవసాగ మొదలగునటుల లాంఛనములతో గౌరవము చేసిన ప్రకటనమునకు మూలముగ నేర్పాటులు చేయబడుటచే యాధ్యంతము వలన కలిగిన ఆనందము భరతఖండమున చాల నతిశయించినది. ప్రస్తుతము ముఖ్యతములగు విషయములు పరిష్కరింప బడవలయుటచే భరతఖండ ప్రతినిధులు సభయందుండగలగుట కలన జేరేమున దన్నితగతుల వారికిని సంతసము కలిగినది. భరత ఖండము సామ్రాజ్యమునందలి ఇతరజేతములతో సమాన గౌరవస్థాన మొనగబడుట నిర్ధారణమగుటచే నాకుభవలమునందయు భరమాదరమున నిరీక్షించుచున్నాడు. సామ్రాజ్యమునందపరులు యుద్ధసంబంధమున మాపిన మహాత్తర త్యాగమున సేవయు భారతీయుల నన్నిటికంటె సభియుగ నాకర్షించినది. ఆనందములకు చెందు సాయు భరత జేతమునకు నన్నియుండుటయు భారతీయులకు హృదయాహ్లాదమును కలిగించు సందేశముల నంపుట వలనను వారిపట్ల భారతీయుల కత్తంత భక్తియు రాగములు గలవు. విజయోత్సవముల సంబంధమున బ్రిటిషుజేతమున సామ్రాజ్యము దంపతులకు మాపబడిన గౌరవమునకు భారతీయుల అత్యధికముగ సంతసించుచున్నారు. భరత సంతకాధ్యమును యువరాజు ఆల్బర్టు రాకుమారులు స్వయముగ సమరమున పాల్గొనినందులకు భారతీయుల అధికముగ వ్యాధింపించిరి. క్రైస్తవజేతముల సింహాసనాధిపతు లందరును రాజ్యాచ్యుతులై పోవుచుండ బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున భిన్నమతములవారును కాథుల వారునును క్రైస్తావి సామ్రాజ్యముని సింహాసనము ప్రజాకులకు నున్న రాధారమున దృఢముగ స్థాపితమైనదని వినుటకు భారతీయులకి కానందభరితులైరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము సంఘభావమున కర్పింపబడు సామ్రాజ్యముడే కేంద్రస్థానమనియు అట్టి కేంద్రమే లేవనెడిన సంఘభావము స్థిరముగ నుండవల దనియును భారతీయులు భాగ్యుగ్రహించిరి.

సంస్థానాధిపతుల స్వాతంత్ర్యములు

యుద్ధవిషయమున భరతఖండవాసులుచేసిన సేవ స్వస్థమని పలుక విజయము. సంస్థానాధిపతుల మాక్కులను గౌరవములను కాపాడు విషయమున సంధిప్రతుల మరతులకు పేసమైన లోపము కలంకమండ నుదారభావముతో రాజకీయ సంస్కరణ వివేచకుల ప్రకటించిన ప్రయుఖులు ప్రవర్తించినందులకు సంస్థానాధిపతులు చాల కృతజ్ఞులు. ఇండియా ద్వారకనమునకు సంస్థానాధిపతులకును సంబంధము నతిశయించజేయుటకు నిశ్చయించి అందులకు తగిన సంవిధానము చేర్చవలెనందులకు సంస్థానాధిపతు లానందించుచున్నారు. సంస్థానాధిపతుల సమావేశమున చర్చింపబడిన విషయముల కనుగుణ్యముగనే నూచనలు కాన్పించుచున్నవి. రాజకీయ సంస్కరణములను గూర్చి నేర్పాట్లచేయును వదలుటకు పూర్వము మరయొకసారి వివరముగ తెలుపగోరవలెను. ఆగస్టు 20 వ తేదీన జరిగిన ప్రకటనమును ఇండియామంత్రి భరతఖండమునకు నచ్చుటయును రాజప్రతినిధి యుదారభావమును ప్రజల భావములను ముఖముల నునరించుటకు చక్కని సాధనము అయ్యెను.

ప్రధానమంత్రి ప్రకటనము.

ఆగస్టు 20 వ తేదీ ప్రకటనము తప్పక అనుసరింపబడునని ప్రధానమంత్రి చేసిన ప్రకటనను నిదానముగలవారి భయమును తొలగించుటకు ముఖ్యకారణమైంది. బ్రిటిషు పార్లమెంటుసభకు సభ్యులుగా నియోజింపబడ గోరువారిలో అన్ని కక్షలవారును నియోజకులకు చేసిన విజ్ఞప్తులయందు భరతఖండ రాజకీయసంస్కరణలపట్ల సానుభూతిని దెలుపుట గూడ సంతృప్తికరము. బ్రిటిషుజేతమువారు సమాజముగ రాజకీయసంస్కరణాభిలాషులు గాన బ్రిటిషుజేతమునందలి అతివాదుల దుర్బోధనలకు పోషించక సంస్కరణములను సమగ్రముగ పాటించురని ఎల్లరు నానందించుచున్నారని వికనీరు మహారాజగారు లండను వైస్రాయ్ కు గొప్పనిధితో నడపిరి.

సర్ ఎం.ఎ. గెడ్డినగారు.

లండను, డిసెంబరు 18:— సేవలను తీసివేయవలయునని వివిధ ప్రభుత్వాలతో కలసి పనిచేయుటకు సర్ ఎం.ఎ. గెడ్డినగారు నియమింపబడిరి.

సేవలను తీసివేయుట.

లండను, డిసెంబరు 16:— సేవలను తీసివేయవలెనన్న 900 మంది రాక్షసిబాగ్గుగనులందు పనిచేయుచుండెడి వారు నిష్క్రమించుటకు పోవవలెనని వచ్చిరి. వీరు మొదటిదశయన వారనియు, ఇక ఒకటి ప్రవాహముగా నైపులు పంపివేయబడుదురనియు తెలియుచున్నది.

ఆయుధముల పనివాండ్రును తగ్గించుట.

లండను, డిసెంబరు 17:— బర్మింగ్హాము కమిటీయందులములలోని ఆయుధముల పనివాండ్రును తగ్గించుటకు గూర్చి టైముపత్రిక ఆసభ్యులకు లేఖను ప్రకటించినది. ఆ లేఖనామము ఆంగ్లేజనులకు విపరీతిఫల నూచకమును కూడగాదు. అదిని వాండ్రులో చాలమంది పనిమండి విముక్తులగుట కాథులై యున్నారు. వారి సంతోషపూర్వముగ నెడలినామెనరు. వైపులముగలవారికి పరిశ్రమలయందు దుర్బోధములు దొంకగలవు. యుద్ధపు పనులలోనుండి తొలగింపబడిన కొందరికి ఇతరవృత్తులు లభించనందున చిడిమిడిపాలు కలిగినది గాని అది ప్రబలముగ లేదు. చేయుటకు పని అధికముగనున్నది గాని దానిని సుకముగ ఏర్పాటుచేయుటకు చాలకాలముపట్టును. పరిశ్రమల నన్నిటిని వివాదము చేయుటకు కొన్ని ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆ ప్రయత్నములు విఫలమైననుగూడ పని పూర్తిగా సాగుటకు కొంత యాలస్యముండక తీరదు. పరిష్కరము మిమలాన్సుగూర్చి కొంతయుగ పని జరుగుచున్నది. దుర్బోధములు దొరకనివారికి కొంతవైమియ్యబడుచున్నది. పనిచేసిన కోజులలో వారి జీతమునుండి మినహాయించబడిన సామ్యైయపును బ్రత్యేకగా నిశ్చయముచున్నదని ప్రతిపాదన చేస్తుంటులన నమ్మి కొందరు ఆశ్చర్యులై తెలుపుచున్నారు. కిక్కురును ముగిసినపిమ్మట కొంతయూ కలుగలదు. దుర్బోధములు లేనివారి సంఖ్య చాల హెచ్చగలదు. చిల్లర వినిదముల ఆకర్షణ చెల్లిపోవును. వసులతోర కాంక్షోజన మధికమగును. తొందర హెచ్చునకు కార్యములు దాని నొకవ్యాపకముగా గొనగలరు గాన ప్రస్తుతమున్న కొంత నిజమగు కాంతిగాను.

గాలిపోలి ప్రశంస.

లండను, డిసెంబరు 17:— జరల సర్ విలియం బర్న్స్ దుగారును చచ్చుగారును అన్వేరితును న్యూజీలండు ప్రతినిధుల విందునందలిభుంక నుండిరి. జనరలు బర్న్స్ దుగారు గాలిపోలిని గూర్చి చెప్పుచు భుక్షములు తమ సేవలో ప్రతాపవంతులను వధ్యులను పంపినట్లు పంపిరినియు గాలిపోలి విషయము బ్రిటిషువారి కతిగౌరవప్రద మనియు బ్రిటిషువారు కష్టమును ముందుగుండు సానుగి చాలినంత యుంపలేదనియు చెప్పిరి. గాలిపోలియందు తురుష్కసేన బాగుగా కొట్టబడె ననియు, ఇంకములయును ఇతరరంగములందు తురుష్కలలో దైర్యహీనులును, హీనులుగా గనబడు వారును గనబడుచుండెదనియు చెప్పుచు గారు చెప్పిరి.

ద్రోహప్రయత్నము.

లండను, డిసెంబరు 17:— లీక్ అను రాష్ట్రమునందు ఒక నిలియును జనుడు బ్రిటిషుసైనికునినై తుపాకీకాల్పప్రయత్నించెననియు, బ్రిటిషుసైనికుడు అతనిని కాల్చి చంపెననియు, ఇంకొకద్రోహిని ఇంకొక బ్రిటిషుసైనికాధికారి పరిమార్చెననియు డర్బీ హోవర్ అను పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఫీసలు రాజకుమారుడు.

హైదరాబాదున సన్మానము.

లండను, డిసెంబరు 18:— నేటిదినము హైదరాబాదుకు ఫీసలు రాజకుమారునికి విశేష సన్మానము చేయబడెను. ప్రావీణ్యముగ ఉపద్రవించుట కట్లగరము క్రైస్తవుల వశమైన తత్తులమే హెడ్ బాసురాజుగాను మిత్రమండలితో కలియుటకు దైర్యముగగయాడి ఫీసలు రాజకుమారుడు యోగ్యుడు కేంద్రీకి యోగ్యుడగు బహుమదినియు, యోగ్యుడుగు మహావంశపు ప్రతినిధి అయిన నాడిదిరి. ముక్తమండలికి అరబ్బీలు చేసిన సేవను గూడ ప్రశంసించు గాని గొనియాడి ఆరబ్బి

ప్రజలు తాము సల్పిన సేవలను వారు మాపిన భక్తికావ్యములును అంగీకరింపబడి తామును ఒకజాతిగా నేర్పబడి ఇదిగతము క్రైస్తవుల కొనగబడుచుండెన సన్మానమును గ్రహింపగలగుదు రనియు చెప్పిరి.

ఫీసలు రాజకుమారుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తాను ఇంగ్లీషుపాఠశాల చెప్పకొనగలగు ఎవ్వడైనను ఆరేవియామందు నిరభ్యంతరముగా ప్రయాణము చేయగలగుట మూలమున బ్రిటిషువారి యెడ అంబీలకుల గౌరవభావము దెలిసికొనవచ్చుననియు ఇదిగతము తెల్లవాడు ఆప్రకటన వచ్చియుండ లేదనియు చెప్పెను.

లాస్ టెన్నిసు పోటీ.

లండను, డిసెంబరు 18:— ఇంగ్లండునందంతటను గల లాస్ టెన్నిసు ఆట సంఘములపోటీ ఆటలను (ఎ)క్లబ్బువారు వింబిల్డెడ్ అను పురమున జూమూసమున జరిపెనరు. క్రైస్తవ పాఠశాలకు రానియబడెను.

సర్ డగ్లసు హేగుగారు.

లండను, డిసెంబరు 18:— సర్ డగ్లసు హేగుగారి సన్మాన సందర్భమున, కానాటు ప్రభువుగారు లాయరు జార్జి గారును యుద్ధమంత్రివర్గ సభ్యులును హేగుగారికి స్వాగతము నొసగుదురని ప్రకటించబడినది. ఈ సన్మానమున పాల్గొనుటకు లాయరు జార్జి గారు తమ ప్రాప్యదేశ ప్రయాణమును నిలిపియుంచిరి.

కెయిజరు సిట్టి.

కోవక్ హేగును, డిసెంబరు 18:— హేలండువారు కెయిజరును మిత్రమండలికము చేయవలె నని జర్మను ప్రభుత్వము వారు కోరని హేర్ ఎల్లరు చెప్పెనని టైమరుతివార్త తెలుపుచున్నది. నూతన ప్రజాసత్తామున కధ్యక్షు నెక్కుకొనుటకు డిసెంబరు 29-న తేదీ జేరేమునందలి ప్రజల ప్రతినిధులు గల మహాసభ సమావేశమగును.

అధినివేతములు, నాకాబలము.

లండను, డిసెంబరు 20:— ఎక్విరాల్లి వాగ్లు ప్రకటించిరి:— సామ్రాజ్యముద్దసభ ముగిసిన వెనుకను నాకాబలము సంబంధ వ్యవహారముల సందర్భమున ఎక్విరాల్లి యందలి గొప్ప వాయుబ్రిటిషు అధినివేతములను సందర్శింపవలెనని అధినివేతమంత్రిజుకోరిరి. అందునై ఎక్విరాల్లి సంఘమువారు యుద్ధమంత్రివర్గమువారి సమ్మతితో సర్ జాన్ జెల్లికో గారు నూతనసంకల్పర ప్రాంధికములందు బ్రిటిషు అధినివేతములను హిందూజేతమును సందర్శించుటకు ఏర్పాటుచేసిరి.

ప్రేమయూనియను పార్లమెంటుసంఘము.

లండను, డిసెంబరు 19:— సిట్టర్లందులో గాని మరి ఏకటప్రజేతమునగాని అంతిష్టాతికు సమావేశమున జనవరినెల ప్రారంభమున జరుపుటకు ప్రేమయూనియను కాంగ్రెసు యొక్కయు కార్మికసంఘము నేవనలు ఎక్జిక్యూటివుయొక్కయు పార్లమెంటు ప్రతినిధులు సమ్మతించిరి. స్పీకరు, ఆర్థిక మండల్సును, రామ్సెస్వెడ్జార్డు, జే. హెచ్. థాడును, హిలువారును బహుముత కైన్సగార్లు బ్రిటిషుకార్మిక ప్రతినిధులుగా జేల్లెనరు. సుధీపర్వ కార్మికసంఘసభల తీర్మానములను పశ్చిమదోగ్యులు వాచవంద పూర్తిగా ప్రకటించవలెనని సభవారు తీర్మానించిరి.

రమ్యా లిప్లవ ప్రధను ప్రధానమంత్రి.

లండను వగరమునకు వచ్చుట.

లండను, డిసెంబరు 19:— రమ్యాలో విప్లవము కలిగిన విమృట ప్రారంభమున ప్రధానమంత్రిగా నుండిన ఫిన్సులా యపు లండను నగరముకు వచ్చెను. క్రొత్తపార్లమెంటు సమావేశమైనపుడు విప్లవ గురించి బ్రిటిషు దౌత్యమువారి భావము స్పష్టమగుటకు వచ్చుచున్నది మిల్లరు ప్రభువు లేఖ వ్రాయుచు ఖండించుట దిన వ పత్రికలు ప్రానిన రమ్యాను గురించి వివరములు స్పష్టముగా తెలుపబడవలెను. రమ్యాలో మిశ్రితమండలికములు వెనుకటి భిక్షుత్వమునకు చేరినవారై నామిల్లరు ప్రభువుగారి తేభలను స్పష్టముగ తెలియుటలేదని టెయిల్ టెలిగ్రాఫు వ్రాసి నది.

రమ్యా వ్యవహారములు స్పష్టముగ చర్చింపబడుటకు మిల్లరు ప్రభువు లేఖ కొంతఆధారమగును విమర్శయోజముగ

కోపను పోగుచేసి, దిశంబరు 18:—“క్రీస్తులను పోలెను”
 పులికి ఈక్రొందిసంగతిని తెలుపుచున్నది: ఈ సంగతి నిజమైతే
 దురుదేశంబులు కలర తేదీ జన్మములు దొడ్డనమ్మములు పొందిన ము
 గ్గుల బ్రిటిషు ఉద్యోగియులు చెప్పుచున్నారు. దిశంబరు 18-
 వ తేదీని ప్లాట్టును వివరించు నిర్ణయంబుది కోపానీ
 ఆరు ఆమెరికా వైమానికుని ఉద్దేశపూర్వకముగ జన్మములు
 చంపిరి. ముండ్లత్తిగ వారు నాకస్మికముగ కాల్చిన మార్పును
 నాతడు చంపిచేయుటయే. మూడుగుండ్లవని తేరియున నాటి
 నది. ఒక బ్రిటిషు ఉద్యోగియు నట్లునే కొట్టుబడెను. కోపాని
 గారి స్నేహితులతని తన మును రక్షణిక్త ప్రతివేశమునుండి గొం
 పోవలెనని తలంచిరి గాని సైనిక సంస్థమువారు మాత్రముందుల
 కంగీకరింపలేదు.

వాన్ క్లక్కు పరాజయము.

లండను, డిసెంబరు 18:—జర్మను జనరలు వాన్ క్లక్కు అనునతడు 1914-వ సం. సెప్టెంబరు 21-వ తేదీని పారిసునగరమును ప్రవేశింపవలెనని నిర్ణయింపబడినట్లు వాన్ క్లక్కు చెప్పిన మాటలనే మాటివలెను పులిక వాయువును ది. ఫ్రెంచి సేన అతి త్వరితముగా కలసి బలముగ వేర్వేరు కత్తి పరాసు సేనకుండుటయే అతని కార్యము జరుగవలయుటకు గారణము. పరాసు సేనలో 10 దినములు వెనుకకు వెట్టి నేనుబడి యుద్ధతీరతలన అల సటబొంది సగము చచ్చియుండినవారు ఆకస్మికముగా యుద్ధమునకు రుటుట కత్తి కలిగి యుండిరి. ఈ విషయము జర్మను యుద్ధ భావములం దెన్నునునెను.

బెల్జియన్ వాక్రమించుట.

స్టామిను, డిసెంబరు 18:—జర్మనులలో కొందఱు ను దనుచున్న జర్మను దొరతనమువారు మిత్రమండలిని బెల్జియన్ వాక్రమింప గోరుచున్నారని మాంటిపట్రిక్ తెలియజేయుచున్నది.

మందుగని పేలుట.

లండను, డిసెంబరు 19:—జర్మను త్వరితమందుగని గూను బ్రిడ్జింగ్ ప్రేరించి 15 గురు చనిపోయిరి 25 గురికి గాయములు తగిలినవి.

కెయిజరు

అమెస్టర్డం, డిసెంబరు 18:—కెయిజరు చేసినదని ను రాగతములకు నాటిలేను. అతనిని తప్పక విచారణ చేయవలెనని జరుగుచు పత్రికకు వివాదములను హాడ్డును నాగినను.

బెల్జియం లింబర్గు.

పేగు, డిసెంబరు 18:—లింబర్గు తమకు చేరవలెనను బెల్జియంవారి హక్కును తక్కిన జేతములను రంగీకరింతురని నేను తలంపను న్యాయభర్తల సంక్షుణ్ణులతో పోడిన జేతములవారి భావమును మనము గ్రహింపవలెను. హాలండువారి క్రమమునకు లొంగగూడదని హాలండు విదేశమంత్రి రెండవ సభలో నుడివెను.

దక్షిణాఫ్రికాలో విషజ్వరము.

కేపుటౌన్, డిసెంబరు 19:—విషజ్వరమునలన భీమా కంపెనీలవారికి 15 లక్షల పానులు నష్టము వచ్చినది. కేపుటోలన్ ఆరెంజి ప్రీట్టులలోనే చాలవండ్రికి భీమా సామ్యి య్యబడినది. 4 ఏడ్ల యుద్ధమునలన కలిగిన కలిగిన నష్టము కంటే 4 వారముల జ్వరమునలన నష్టధికమును నష్టము కలిగిన దని భీమాకంపెనీ ఏజంటు తెలిపెను.

స్పెయినులో జర్మను రాయబారి.

లండను, డిసెంబరు 19:—స్పెయినులో జర్మను రాయబారి భారీ దొరతనమువారి వివాదమును గోల్పోయెను. అతనిని అనుచరులకును ప్రయాణపు చీట్టియ్యబడునని కాంటురాను నోను దొరతనమువారు తెలిపిన మెడికల్ విలేజుకును ట్రెన్సు పులికకు వ్రాసెను.

టర్కిలో జర్మను నౌకలు.

పారిసు, డిసెంబరు 19:—టర్కిలో బహుత్వముల నొనరించుచున్న ఆస్ట్రీయా జర్మను జేతములవారి ప్రాన్సు జేతమున నిర్బంధించుటకు వానిని కొనిపోవుటకు టర్కిలోని జర్మను నౌకలన్నటిని విశేషమున తెలిపి కనిపెట్టుట నోవీలులోనున్న ఫ్రెంచి హై కమిషనరు అడ్మిరలు ఎ మెటుకోరును.

బోల్షివిస్టులు యుద్ధ తైదీలను వంపుట.

స్టామిను, డిసెంబరు 17:—రష్యా బోల్షివిస్టుల చర్యలను బాగుగా నర్థమింది 2300 మంది జర్మన్ ఆస్ట్రీయా జేతములను రష్యా బోల్షివిస్టులు ఆస్ట్రీయా జర్మన్ జేతములకు మరలపంపిన పోల్షింగు బహుమండీవార్తవచ్చినది. వీరు మొదట రష్యావారి చే యుద్ధమున పట్టుకొనబడి పిచ్చుట బోల్షివిస్టులవలన వదలబడినాలో చే దురిడగముల నర్థమింది వారు.

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు లండనుకు వచ్చుట.

లండను, డిసెంబరు 19:—డిసెంబరు 26 వ తేదీని విల్సను గారు లండనుకు వచ్చెదరుగాన లాయడు బార్డి బాల్ఫూరుగార్లు పుష్కతము పారిసు నగరమునకు వెళ్లుటకు మానివేసిరి. విల్సను గారిలో లాయడు బార్డి గారిని విషయములను గూర్చి లండను నగరముననే చర్చించెదరు.

ఎల్బెర్ట్ డాక్టరుగారును గారుల ఎన్నికలు.

కోపె హేగను, డిసెంబరు 21:—బెర్లినునుండి ఇల్లు తంతి వచ్చుచున్నది:—సోవియట్లు కాంగ్రెసులో ఎల్బెర్ట్ ఆంతరంగిక మంత్రి డాక్టరు గూరలు జర్మను ప్రభావ భుక్త్య అధ్యక్షక వదవిని వహించగోరిరి. త్వరితా ఎన్నికను గావించిన సంభవత వేళకు జర్మనీకొక అధ్యక్షు డేర్వడగల దని వారు నొక్కిచెప్పిరి.

అనుత్పాదకములు.

లండను, డిసెంబరు 18:—ట్రెయ్యువర్తికయొక్క ట్రెయ్య విలేజియట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—గత 12 వారములలో 60 లక్షలమంది మనుష్యులు “ఇన్ఫ్లుయెంజా” “న్యూమోనియా” రోగములవలన మరణించి రుటుటకు తగిన పాతువులు గనించుచున్నవి. యుద్ధమునలన 4 1/2 సంవత్సరములకు 20 లక్షలమంది మరణించిన లెక్కచేయబడెను. ఈరీతిని పేగు యుద్ధమున ట్రెయ్యెట్లు ఎక్కువ భయంకరముగనున్నది. ఇప్పటి ప్రకారము 4 1/2 ఏడ్లవరకు నీ మహావ్యాధి ప్రపంచము నావరించుకొని యుండు నెడల 10 కోట్ల 80 లక్షలమంది మనుష్యులు మరణించియుండును. “బ్లావ్ డెత్తు” ప్రకాయము నాటి నుండి నేటివర కంతమంది నాశుతిగొన్న వ్యాధి యేదియు ప్రపంచమున వ్యాపించియుండలేదు. పౌర ఆరోగ్యవిధానముల బరిశీలించుట ఆవశ్యకమునకు ఇప్పటికంటే సభికముగ నెన్నడును ప్రసవకు నాటలేదు.

నామ్రాజ్య సభ.

లండను, డిసెంబరు 18:—యుద్ధమండలివారు, భారతవలన, జేతము పులికయును హొంచునీటిలో నేడొకముఖ్యమైన సభనుగావించిరి. సంభవతగా రానున్న అంతములలో ననేకము తర్కింపబడిన వాని తెలియుచున్నది. పులికానిగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. వచ్చినవారలలో నీ క్రిందివారును గలరు. బోనర్లా కన్య ప్రభువు, ఫాంబల్లేవ పులికపు, బోధాసే నాని, స్ట్యూసేనాని, సర్ రాబర్టు బోడ్డును, సర్ బోసఫు కుట్సు, వికనీన మహారాజు, సర్ ఎన్. పి. సింహాకారులు.

రాష్ట్రముల వాక్రమించుట.

కోము, డిసెంబరు 18:—ఇదివరలో విదేశ మంత్రిగా నుండిన ఇటలీ నెనేటులో నేడు సిగ్గురు టిట్టినగారిట్లు చెప్పిరి. ఈ క్రమమునను, మధ్యభరాసముద్రమునకు ఇంగ్లండు ఫోక్సులు రాష్ట్రముల వాక్రమింప గలగునెడల ఇటలీలో గూడ నట్లునే యుండవలయును. ఇటలీకి నేల బొగ్గు చాలతక్కువగా నుండుటవలన పారాక్లియాయందలి నేల బొగ్గును తీసి కొనుటకు ప్రభువుమనున దాని కధికార మియకలయును. ప్రాన్సుగాని బ్రిటనుగాని ఆఫ్రికాయందలి జర్మనులకు జేతముల నే మాత్రము కోరినను లిలియా సోమా లిల్వాండు, ఎరి ట్రియాలయందు ఇటలీ సరిహద్దులను పెంచవలయును. ఈ మాటలకు ప్రధానిగారు ఉత్సాహముతో నాదించిరి.

జ్యోతుతత్వముల కోరిక.

ఫిలడాల్ఫియా, డిసెంబరు 18:—అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములయందలి 30 లక్షల జ్యోతుతత్వముల ప్రతినిధులను గలిగియున్న అమెరికను జ్యోతియును కాంగ్రెసువారు పేల స్తీను గ్రేటుబ్రిటను పరిపాలనమం దుండవలయుననియు అంతర్జాతీయ సంఘము తరపున బ్రిటను దాని పరిపాలనవలయుననియు పేలస్తీనునందలి జ్యోతుతత్వములకాని వారి ఆస్తులను స్వ త్వములకును మతాధికారములకు నెట్టి భయమును వాటిల్లదనియు తీర్మానించిరి.

కార్మికుల అల్లరి.

లండను, డిసెంబరు 17:—నిన్నటిదినము గ్లాసుగోలో 7000 మంది హక్కుల పనివాళ్లు సమ్మెకట్టిరి. రేవులోని పనియంతయు లేబడెను. నదినివాటగోరు ప్రయాణికులకైన పడవలు లేకుండెను. ఓడలయందు పనిచేయుచుండు వారిలో ననేకమందికి చాల ఇబ్బందికలిగెను. ఇంకను గనులను త్రవ్వ వేల్పుకార్మికులలో నుమారు 7000 మంది సమ్మెకట్టిరి.

సిన్ను ఫీనుల వార్తాపత్రిక.

లండను, డిసెంబరు 18:—పోలిసువారు సురే కృతసాయ దారుల సహాయమున సిన్నఫీయును కాగితములను జేయుచున్నట్లును తీసివేసిరి.

ఆస్ట్రీలియా ప్రయాణి మేధనలు.

మెల్బోర్న్, డిసెంబరు 17:—గ్రేటు బ్రిటను నకు బోవలదిన స్త్రీలవిషయమున జేసిన నిషేధక నిబంధనలను సాంఘాతిక ప్రభుత్వమువారు తొలగించిరి. అయినను గ్రేటు బ్రిటనున కేగువారు మరల ఆస్ట్రీలియాకు రావలెనన్న ఓడల యిబ్బందులన రెండుసంవత్సరములకు మాత్రము వీలు కాదని వారు హెచ్చరించిరి.

విల్సనుగారు; ఇటలీరాజు.

స్టామిను, డిసెంబరు 21:—పేగునకు ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు ఇటలీ రాజుగారిని జూడగోరిరి. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారిని దేశాధిపతియగురాజు చూచుట కిదియే ప్రభువును. హోటలు డివిల్టీలో ఇటలీరాజుగా రధికారీత్యావిశేషముగా బహువారింపబడిరి. మార్గపుభ్యుతన వారు విశేషముగ గౌరవింపబడిరి. పిచ్చుట నతిదు భాషావిషయకమగు ఒకసభకు బోయిరి. అచట వారికి ఇటలీ యుద్ధమున ప్రవేశించిన తేదీగల బంగారుపతకము బహుమతిచేయబడెను. రాజుగారును, మహద్వంతుయును రాజు గారును లెద్ద మనుజుబోయిరి.

స్పెయిను ప్రధాని.

స్టామిను, డిసెంబరు 21:—పేగునకు ఏజెన్సీవారిట్లు చెప్పుచున్నాడు:—స్పెయిను ప్రధానికాంటు ప్రోమానోసిగు గారు నిన్నటి దినము స్టామిను నగరమునకు వచ్చిరి. ఫ్రెంచి దొరతనమువారితో నేడినో యాలోచించుటకు, స్పెయిను సమస్యను విల్సనుగారిలో పుష్కలమునకును అతిదు స్టామినున కేగెను. ప్రోమానోసిగు గారు స్పెయిను సంభవతలో ప్రవేశించవచ్చునామను యంతయును గతగొని స్పెయినుస్వత్యములు, ఆశీయులు మొదలగు సంబంధముగల కృతసలకుగూర్చి తర్కించెదరు. ఈ ప్రయాణమునకు స్పెయినునకు అనంద మొందుచున్నది ఈ ద్వీపకల్పమున జర్మను పాక్షిక ప్రయత్నము లింతటితో అంత మొందగలవు.

పరాసు వైమానిక ప్రయాణము.

స్టామిను, డిసెంబరు 21:—పేగునకు ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—కుప్రసిద్ధ వైమానిక నిర్మాత లగు శార్మకు సోదరులు స్టామినునుండి లండనునకు ప్రయాణికులను విమానములలో గొంపువట్టు తగినవి గాటులను జేయుచున్నార. పరాసు ప్రజలు ప్రత్యేకముగ నిట్టికార్యమునకు బూనుట కిదియే ప్రభువును. ఇద్దఱు, ఆరుగురును, 20 గురును గొంపోగలగు విమానములు తయారుచేయబడుచున్నవి.

హాలావరుగారు కోరినది కాదు.

లండను, డిసెంబరు 19:—హాలావరుగారు స్టామినునుండి ఇల్లు తంతింపి రని రైటుగారికి తెలియకయెను. జర్మను రేవులలోనన్న 25 లక్షలకున్న బరువుల సానుగ్రిమిత్ర మండలి వారి తరపున ఫాకుగారు కోరిరి. అంతియేగాని జర్మనులు చెప్పినకార మది హాలావరుగారు కోరినది కాదు. 25 లక్షల టన్నుల సానుగ్రియు జర్మనీ వినియోగార్థము మాత్రమే యుద్దేకంపబడ లేదు. మిత్రమండలివారి యధికారమునం దుండుట కట్లు కోరబడెను.

వైద్యపరిశోధక సంఘము.

లండను, డిసెంబరు 19:—కాస్ట్రీయ, పారిశ్రామిక పరిశోధక సంఘమువారును, వైద్యపరిశోధక సంఘమువారును ప్రాఫెసరు మెర్లింగుగారి యాజమాన్యమున మొకపారిశ్రామిక పరిశోధక సంఘము నెలకొల్పిరి. ఎన్నిగంటుల కంతమంది ఎంతక్రమపడి ఎంతఫలితముగల పనిచేయుచున్నదియు సంఘమువారు పరిశోధించెదరు. ఎప్పుడుపనిచేసిన ననుకూలముగనుండునో, ఎప్పుడువిక్రమించి తీర్పునుట ఆవశ్యకముగనుండునో కనుగొనుటకు వివిధపరిశోధనలను పరిశోధించుట వారిపని.

భారత స్త్రీలు.

లండను, డిసెంబరు 17:—లింగ్విముక్తబ్బులో హిందూదేశాభివృద్ధిని గోరుచు మ్యూరు మెకెంజీ సలిగారిట్లునిది. హిందూదేశమున గొప్పమార్పులురానున్నవి. నాటివలన ప్రజల కానందము గలుగుననితన ఆశయును. భూస్వాములకు నున్న స్త్రీలకును, విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులైన స్త్రీలకును ఓట్ల నిచ్చు ఆధికార ముండవలయునని ఆమె వాదించెను. భారత స్త్రీలకు పార్లమెంటులో ప్రాతినిధ్యము వచ్చిన తాను చాల సంతసింపగలదు. వారి తరపున తాను ప్రతినిధిగా నుండుట కామె యెంకెనియు సంతస మొందగలదు.

సుబ్బరాయ నిర్మాణము

పితాపురమునుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: శ్రీశీరి కాపురాధీశ్వరుని ముఖ్యమంత్రియగు బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ మొక్కపాటి సుబ్బారాజు శాస్త్రి గారు వివక్షరహిత 9 వ తేదీనుండి బాధపడుచు 21 వ తేదీని వార్యాశ్రతులను, వృద్ధమాత్ర తేవత మొదలగు కుటుంబమును, లెక్కకుమీరిన మిత్రబృందమును, ముఖ్యముగా పరమసద్గుణముగల శ్రీరాజా వారిని దుఖవారధిలో ముంచి పరిలోకమున కేగిన విన్నవించుటకు మిక్కిలి చింతించుచున్నాను. వీరివయస్సు నలువదికి లోపలను ఇతరులు పదివయసులవైనను గడియింపనేరని సత్కీర్తిని గడియించినాడు. వీరిపరమశాంతము, ఔదార్యము, మున్నగు గుణగుణసంపదలు కొనియాడుటకు మాబోంట్లకు శక్యముకాదు. వారినిర్మలాత్మకు శాంతి ప్రసాదించుటకు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెచ్చుచు కొంతచింత బాపుకొన నెంచుచున్నాను. కాని నాజీవిత కాలములో వీరికి మృతిము పోదు.

ఇంకొకరిట్లు 21-వ తేదీని వ్రాయుచున్నాడు:—వీరిమీద ప్రభువువారికి మిక్కిలి యభిమానమున క్రింది సంగతులను గన్పట్టుచున్నది. తెల్లవాదసరికి ప్రజయంత్రము నక్కడ నేయున్నది. వేల చెప్పనేల! వారిలో కొందరు బ్యాంకు వాద్యమునకై గుట్టుములు, ఏకగులు మొదలగు వారిలో ఉత్సర్గము నూరే గింపవలయు నని తమ యభిప్రాయమును దెలుపుచు శ్రీరాజా వారికి ఒక యుక్తియు వ్రాసినట్లు. శ్రీప్రభువునా గిప్పుడిచ్చిన జవాబు గమనింపుము. 'ఇది మిక్కిలి విచారకరమైన సంగతి. ఇటువంటి సమయమున ఉత్సర్గము చేయుట మంచిది కాదు. కాని నానుభవంతర మేమియు లేదు. అక్కడి ప్రజలందరి యిష్టానుసారము చేయవచ్చు' నని నెలవిచ్చిరి.

నిన్నటిరాత్రి రాజావారే స్వయముగా వచ్చి చూచి వెళ్లిరి.

- గీ. ఈశ్వరుం డెవ్వరికి నెత్తు నేము మర్త్యుండెటులగ కన్నులు కాని మాట నిజము; నీవిటులు వీడిపోకు వని కలచితిమె? నురుచిరగుణనికాయ! యో సుబ్బరాయ! 1
- గీ. వివక్షరహిత మనబడు నొక వింతజ బృదంతపని చేసె నయ్యయ్య! యెట్లు దుఃఖమును భరింప శక్యమగును? పుణ్యభిక్ష! నురుచిరగుణనికాయ! యో సుబ్బరాయ! 2
- గీ. వయసు ముదురకమున్నె దినానువయ్య కృద్ధుం డనిమించుకొంటిని బుద్ధియందు; బ్రజల మెప్పింప నీయంతవాఁడీకేడి? నురుచిరగుణనికాయ! యో సుబ్బరాయ! 3
- గీ. నీనగు మొగంబు, నీ మాట నేర్పు, నీరు శాంతచిత్తము, ధర్మప్రసక్తి మఱక నేర మెన్నఁడు; భువి నీకు నీక పాటి; నురుచిరగుణనికాయ! యో సుబ్బరాయ! 4
- గీ. పీఠికాపురాధీశ్వరుం డేమి గాంచుటరను నీను ప్రజ్ఞకు పాక్షి యగు గాడె? వేల చెప్పుక నేల ప్రేమింఁడవని; ఒకటం గా దిన్నిటను బ్రయోజనదేవయ్య! నురుచిరగుణనికాయ! యో సుబ్బరాయ! 5
- గీ. మృత్యుదేవత కంటికి మొండితనమె? నిన్న కాలమున పొరించి నిష్ఠాయముగ, జనుల నందఱు దుఃఖాల్లి మునుగఁ జేసె; నురుచిరగుణనికాయ! యో సుబ్బరాయ! 6
- గీ. నీవులేని పితపురము, నీవుతోడు లేనిసూర్యాయుధిభువి మనము, దలంప గుండె చెఱుగుచున్నది; కుడురు లేదు; నురుచిరగుణనికాయ! యో సుబ్బరాయ! 7
- గీ. మమ్ము పడిచివెట్టిండు, దివమ్ము శేరి శాశ్వతముగ నుభయపు, సత్య మనుచు, కొంతగుణముల మీరుచుకొందువయ్య; నురుచిరగుణనికాయ! యో సుబ్బరాయ! 8
- గీ. ఎల్ల నేమి బ్రహ్మాండలభంధు సంతతము నీవు నాశ్రితు శాంతి నొసంగు గాక! నూర్యభూవు నెపుడు గాదుగాక! నురుచిరగుణనికాయ! యో సుబ్బరాయ! 9

పితాపురము 21-12-18 } జనమంచి-నీతారామస్వామి.

నోటీసు.

1. సప్తరాజశాస్త్రి బ్రదర్సు అప్పలస్వామి, వారాహస్థ బ్రదర్సువార్ల తాలూకు పొన్నూరుమఠరా నిడుబోలు లైలుగడ్డకన్న శ్రీ రాజ్యలక్ష్మీనాయణ లైన్ ఫ్యాక్టరీని 27-12-18 తారీఖున యాదీగున సామానులతోటి ఫ్యాక్టరీగడ్డకేలంబరించబడును.

ఆ సీ తప్పిలు.

(a) సదరు ఫ్యాక్టరీకింద భుక్తమణిదోవుండె య 1-90 ట్లు భూమిని మంచితట్టడముతో తయారుచేయబడి: పెద్దలిల్లింగన్ను, కడపరాయితో తయారుచేయబడి బాదక సారాయన్ను, భావ్యం నిల్వనిమిత్తం ఏర్పరబడిన కడప రాయి పరిమించిన కొట్టు 11 కల లయినన్ను, మంటగైరా లకు యేర్పరబడిన పెద్ద 6 లపారు మెట్టిల్లున్ను, కూరీలు కాపురం వుండుటకు పెద్ద 6 కల పాకాల లయినన్ను పూకనిల్వవుండుట నేమిత్తం కట్టబడిన పెద్దహాలుకల పాకాయన్ను, సదర్ భూమిలోని మంచినీళ్లబావులు 3 ము, తుప్పనీళ్లబావులు, శేనెచ్చెలు తాటిచ్చెలు, యాత చెట్లన్ను.

(b) పెద్ద లిల్లింగన్ను ఆరువృత్తమున్న యింజే 1 స్పి, బ్రియియా బాయిల్ 1 స్పి, యిందలి సామానులున్ను, యిండ్లు సంబంధించిన దంకిలు 2 న్ను, 1918 సం॥ రం: మార్చిలో తెప్పించిన కొత్తని మంచినీరు రంగూన్ వల్ల అ 8 1/2 నైజువి 2 న్ను, యిండ్లు సంబంధించిన వెలి శేపుల్లే, గాలిపంకాలు, జల్లెడలు, బా. బాయిపాలిసు తయారు కాకల వాల్లర్లు 3 న్ను యిందలిసామానులున్ను:—

(c) వుప్పడిలిశ్యు తయారుచేసె చిత్తపుర గాలింగా వస్తువుడినచే యియవత్తు 2 న్ను, సుమారు బ 800 లు ఆరపోయకల కడపరాతో తయారుచేయబడిన కళ్ళం బ 600 లు వడ్డు నా/పోయకల గచ్చు (కుండ్లు) బావు 8 ము: (d) డ్యుబాక్సు, సీమడాగలి, తిరుగుడు, స్టాంకోట్లో వుండే సామానులనూ:—

(2) పాట (వెసిడెంటు యిష్టప్రకారం కొట్టివేయ బడును. వేలంపాటుకుండురు 800 ధరాకున్ను, పాట కొట్టివేయబడినవెంటనే, ధరాకుతో చేర్చి రు 2000 ల ఆద్యాక్షన్ను; పాటతారీఖులగాయకు కో 15 ల లోగాని మొత్తం నెల్లింపవలసివీధిగా యేర్పాట్లు

సప్తరాజశాస్త్రి బ్రదర్సు అప్పలస్వామి. (వెసిడెంటు

గూడూరు టెం. డి. మునసబు కోర్టులో

అసలు నె 811 రు 1918 సంవత్సరం

వాది చిల్లకూరు రామసుబ్బారెడ్డి వరైరాలు (వతివాదులు)

- 1. మారంరెడ్డి రంగారెడ్డి
- 2. ఆ. రామలింగారెడ్డి
- 3. వేపాటి రామలింగారెడ్డి
- 4. వుద్దండి వెంకయ్య
- 5. వేపాటి రంగారెడ్డి
- 6. వేలూరు చంగడు
- 7. మాచిళ్ళపాటి పెద్దవాడు
- 8. నూచివాడ సుబ్బారెడ్డి
- 9. దువ్వూరు రామరెడ్డి
- 10. కుక్కలొట్టి బుడ్డవాడు
- 11. మలికి నల్లవాడు

యా నెంబరున పోలూరుతాలూకా అక్కంపేట మున్సి నట్టుబడి ఖండిగె గ్రామం వుత్తరపు యల్లకు స్థిరపర్చుకొనుటకు సదరు యా నెంబరులో వాదులు చిల్లకూరు రామసుబ్బారెడ్డి వగయిరాలు కాదలూరు గావుకాపరస్తులు ఆయిన వై సమాను ఆయిన రయితులగు గావుకులకు ప్రతినిధులుగా చేర్చి దావాదాఖలు చేసినారు. సదరు గావుకులలో యింకా యెవరైన యా నెంబరులో ప్రతివాదులుగా చేరవలయు నని కోరేవాడు 1919 సంవత్సరం జనవరి నెల 21 తేదీనగాని అంతకు ముందుగాని కోర్టువారయెటుట చేరయి పిటీషను దాఖలు చేయవలయును. అట్లా చేరయి పిటీషను దాఖలు చేసుకొనే యెడల యిందుకు సంబంధించినవారు యితరులు యెవ్వరు లేరు అని యాప్రతివాదుల మీదనే దావాచర్యము జరిగిండు కోరబడును అని యిందుగల్గ తెలియజేయడ మయినది.

1918 సంవత్సరం డిసెంబరు నెల 18 తేదీన నాచేవ్రాలు న్ను కోర్టుముద్రయున్న చేయబడ్డది.

నేటిరాత్రి! 9-30 గంటలకు నేటిరాత్రి! కర్ణేక్షు గ్రాండు నర్కను.

ప్రదర్శనసభము: ఎస్సెనేడు, మదరాసు. 40 వందీ ముత్యనీర్లవటకు! 60 ఆదనిబంతువు! శోభాయమానమైన వేడుక ప్రదర్శనము! మాదికాలమైన గుడారమునందు గానింపబడును. ప్రతిదినము రా. తి 9-30 గంటలకును శనివారమునాడును, ఆదివారమునాడును సాయంత్రము 4-30 గంటలకును ప్రదర్శనము ప్రారంభమగును.

ప్రొవెసరు శంకరరావు, సోల్ ప్రొవయిటరు. ఎమ్. జె. రత్నము.

మ్యానేజరు. ఎక్. బి. జాబులన్నెటిని ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయును. C/O మెస్సెజ్సు ఎ. రత్నా అండుకో., (తెలిఫోను నెం. 620) ఆర్టిస్టులు అండు ఫోటోగ్రాఫర్సు. 157 బ్రాడవే, మదరాసు.

జాగ్రత్త.

పితాపురం కాపురము లగు చెలిగూని దివవెంకట నూగ్య రావుగారు తమ తాలూకు స్థిరదావకమైన యారదాక్షిని రెండుసంవత్సరముల క్రిందటనే తమ యద్దరి కుమారుల చేరకు సరియైన రిజిస్టరు దస్తావేజు గ్వారా వ్రాసియిచ్చివేసి యిరు గంటి ఆచ్యయ్యగారు వరైరా ముగ్గురు (బ్రష్టిలను దస్తావే జులోనే నియమించి యున్నందున సదరు దివవెంకట నూగ్య రావుగారికి బదులు యిక్కడదాదనియును యిచ్చిన యెడల భూమాలవై, లైంకుచేసికొనుటకు యెంతమాత్రము నాక్క లేదని తెలియజేయడమైనది.

రావు ఆచ్యయ్యగారు, బ్రష్టి.

301 పాశ్యపు వేంకటాచల 594 పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకామయవార కస్తూరిమూలం నివృత్తనను వ రి కిం పు డు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలలోలది సీసాలు విక్రయంబు జరుగుచున్నవి. ఇండియావారు మృతకల కాక; బర్మా, సికింద్, మలియన్, గోవా, ఫీజి, బెలంజీ, ఈస్ట్రేలియా, మున్నగు ప్రతేకములవారు కూడ సీ సిద్ధాంతమును, అతయోగించి చున్నారు.

మహాభాగము "పీకేయి" లోకామయవార కస్తూరి మృతకల సీసా విక్రయంబు మన్నయెడల, మాటికి లైన్సుల సమయమును, నిశ్చించి, ముంగులెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

కరలము, కరెనాతము, అశీర్వాదము, పావ్యవారము, బృందము, మాండ్యము, మలబద్ధకము, దస్త, గజము కొప్పి, బలహీనత, అనాకోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్ననీడలకు గలుగు బ్యరము, చిన్న, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతముకే నేరనదే కాశ్యర్యముగా వాయు గుణము గలుగును.

కెడ్యకాలలో 2 నేకవిధము లగునట్టియు మదయోగక రసములకు కర్మాటక మూలకలనుండియే యోగ్యములు తెలుపబడుచుండును.

కెడ్యరై న యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసామును తును తుండును; చూచి తీసికొనకలెను.

అనుపాపకలెను, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. 260 మాత్రమున్న సీసా 4 అకల మృతకే.

6 సీసా. కొకసారి తెప్పించియు జులాల ఖర్చుతోనేది మా 1-2-0

12 సీసా లోకామయ వారిని 2-1-0

22 సీసా లోకామయ వారిని 3-5-0

నకు ప్రజాములకు మానవ్య అయ్యర్య చేయ సిద్ధాంతములు పోరకను. సీతాగామవైద్యకాల, మైసూరు.

మహమ్మదాల్లి షాకతాల్లి గార్లు

విచారణసంఘమువారి పని : సోదరుల కుటుంబకల్పములు

గెటివారి లేఖ.

సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు గడచినసంవత్సరము సోదరులను విడుదలచేసిన నుడివిన రెండుగోజులకు ముందుకూ — అనగా 1917 సం॥ సెప్టెంబరునెల 24 వ తేదీ — కాష్మీర్ గారు సోదరులతో కలిసి మాటలాడిరి. ఈ కార్యము గురించి కత్తెకు ఉద్యోగమునకు కొత్తగానవచ్చినవారు. చిందర్బాగా దీనిజను డిప్యూటీ కమిషనరు గారు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకొని వేతనములు ముచ్చి కొని కల్లినందున వారిస్థానే ఈ కాష్మీర్ గారు ఉద్యోగమునని యోజించబడి, ఆనాడే పనిలో ప్రవేశించిరి. అప్పుడప్పుడందు మహమదాల్లి గారు చదువుకొనుచుండినపుడు వారికి పరిచయము లైన ముత్రులననేకులను ఈ కాష్మీర్ గారికి తెలియని. దొర గారు పనిలో చేరినకొంతకాలము, సోదరులతో పాదములు చేసికొనుటకు తామెం తయారైపోయియున్నా ననియు, తాతాల్లి కముగా తానున్న మహమదాల్లి వారు వచ్చియుండల తానెంతయు కృతజ్ఞుడననియు నొకయుత్తరము మహమదాల్లి గారికి వ్రాసిరి.

దొరగారి విషయము వారికి తెలియటమయే ప్రత్యక్ష మహమదాల్లి అత్యధిక భావింపక, సోదరులు దొరగారి అతిథ్యమునకంగీకరించిరి. వారిబసకు వెళ్లి దొరగారిని చూచిరి. అప్పుటి నుండి సోదరులు ఆప్యదేవులు దొరగారిని చూచుచున్నందున. దొరగారును వారివట్ల తగినమర్యాదలను చూపుచు, జేతము నాం దొరగారిపరమమన్న స్వరాజ్యోద్ధ్యయము ముచ్చిగురింప యములనుచున్నందున సోదరుల కీవిషయములపట్లగల అభిప్రాయములతో తానేకగ్రీమముగా నామోదించుచున్నానని ప్రకటించుకొనెను.

తరువాత కాష్మీర్ గారు దొరతనమువారి సెక్రెటేరియటునందు నియోజింపబడిరి. అప్పుడు సయితము సోదరులు ఆయనకు జాబులు వ్రాయుచు తేరుసమాచారములను కనుగొనుచుండిరి. సోదరుల విడుదల విషయమున పనిచేయుటకు గాను డాక్టరు ముంజీ గారు ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యకార్యదర్శి గారిని చూచినపుడు ఈదొరగారు సయితము అప్పుడు సోదరుల సేరివిషయమున ప్రధానకార్యదర్శిగారికి సంబాధించుచు సహాయము చేయుచుండిరి. డాక్టరు ముంజీ గారికి ప్రభుత్వప్రధానకార్యదర్శితో జరిగిన సంభాషణములలోని విషయములను సోదరు లొక కొత్తవిషయమును కనుగొనిరి.

కాష్మీర్ గారు సోదరులతోతనకు ఆప్యదేవుడు జరుగుచుండినసంభాషణములలోని విషయములను ఇక కొత్త కొత్త సంకతులనుకల్పించుచుదొరతనమువారికి వానిని తెలుపుచుండిరి. ఈ కాష్మీర్ గారు దొరతనమువారికి పంపిసమాచారములను బట్టియే సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు సోదరులకునిడుదల చేయుటకుగాను, సోదరుల రాజకీయాభిప్రాయము లేమియు మారి యుండలేదని చెప్పియుండ వచ్చును.

కాష్మీర్ గారు ఒకప్పుడు ప్రత్యక్షప్రభుత్వమువారి పాలనమునుగురించి సోదరులతోకొంత ప్రశ్నియడిగియుండిరి. ప్రత్యక్షప్రభుత్వమువారు యందు అంపము లున్నవని తానొప్పుకొందునియు, వానిని విచారణచేయుటకు తగిన మార్గములను తెలుపవలయుననియు తురుష్కలను అంగీకరింపకుండు స్నేహభావము కలుగజేయుటకు సదుపాయములేమియుననియు సోదరులకు దొరగారు ప్రశ్నించిరి. సోదరులు, ఎల్లప్పుడును ఇట్టివిధములగు ప్రశ్నలను అధికారులయొద్దనుండి వాంఛించుచున్నామనియు దేశమునగల ఆకాంతిని ని ని వారణ చేయుటకు తామెట్టివిధ మగు సహాయము చేయుటకు సంసిద్ధులమై యున్నామనియు దొరగారికి ప్రత్యక్షత్తిరమిచ్చి తరువాత సోదరులు దొరగారు అడిగిన, ప్రశ్నలను జవాబిచ్చుచు, యదర్థము ఎంతవరకు జరుగుచున్నదో గలదో, తుర్కీ ముల్తాసుగాను నులియొద్దమును ఎంతవరకు ప్రవృత్తిచు నున్నదో అంతవరకు సలూతులనుగు తాము తుర్కీ ముల్తాసు వ్యతిరేకముగా, చేయబడు యదర్థమున సహాయము చేయాలమని దొరగారికి చెప్పియుండిరి. ఈ మాటలతో కాష్మీర్ గారు కొంత విషయములను తెలిసి సోదరులు తురుష్కల జేతముపట్ల సోమభూతి చూపుచున్నా రని దొరగారు వారికి వ్రాసిరి.

సోదరులు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు, దొరగారు ప్రెసిడెంటు గారితోడను ఈ కాష్మీర్ గారు దొరగారితోడను తాము చచ్చిపోన విషయములను విచారణసంఘము వారికి భాగముగా

వివరించిచెప్పిరి. కాబాసంఘాదర్శములను సయితము సంఘము వారికి తెలియజెప్పిరి. ఈ సంబంధముతో సంఘమువారు కృతజ్ఞుడై ఈవిషయమున సేమియు అనుగ తేరు

తరువాత సంఘమువారు గొప్పపత్నీ నడిగిరి. ఇది చుకకాత్త్రునియమగు గొప్పపత్నీ. ఈ ప్రశ్న పట్లసోదరులు తగువిధముగా జవాబిచ్చుటకు అత్యుపయోగ సమయమువారికి నివేదించిరి. మహమదాల్లి చుకకాత్త్రునియలగా ప్రముఖులగు మహమదాల్లి మహమదాల్లి, హసనాబాహు, మహమదాల్లి అబ్దులు వారి సాహేబుగార్లు ఈ ప్రశ్నకు ప్రత్యక్షత్తిరమిచ్చుటకు సామర్థ్యులనియు, దొరతనమువారి సుగుగురువుల సాప్రశ్నకు జవాబిచ్చిరి. దొరగారు భాగమునందు సోదరులు సంఘమువారికి సలహామిచ్చిరి. ఈ ప్రశ్నకు విచారణసంఘ ప్రభుత్వలలో నొకరు అబ్దులరాఫుగాను అడిగిరి. కొన్ని పరిస్థితులలో మహమదాల్లి మహమదాల్లి కాని రాజ్యములగు ముసల్మానుల ఆనవర్తింపనలగి ధర్మములకు గురించి ఈ ప్రశ్న సంబంధించి యున్నది. అబ్దులరాఫు గారు ఒక చుకకాత్త్రునియలగా మహమదాల్లి నీవిషయము విడిగ తగువిధమున ప్రత్యక్షత్తిరమును పొందవలయునని సోదరుల నడిగెను. తాము నూచించిన చుకకాత్త్రునియల లెప్పు తక్కినవారి సంగతివిషయమున జవాబిచ్చుట కప్పకర చరి నుడిగిరి.

తరువాత సంఘమువారు, కాబా, మహిసా, జెహూస లేము తేత్రముల పనిచేసిన గురించి ఇంకొక ప్రశ్న నడిగిరి. మహమదాల్లి చుకకాత్త్రునియలగు దిద్దముగా నున్నప్పుడు ఈపనితేత్రములయందు మహమదాల్లి మహమదాల్లి రాజ్యము చేయరాదనిరి. తమ శిష్యులకు ప్రవచించియున్నారనియు, అందువలన ప్రజలు అతేదియను చుకకాత్త్రునియల విలయమందురనియు సోదరులు సంఘము వారిని వేదించిరి.

తరువాత సోదరులు సూచనమువారిని ఈ క్రిందివిషయములు దొరతనమువారికి తెలుపగోరిరి

“మహమదాల్లి మహమదాల్లి ప్రకారము ముసల్మానులు చేయవలసిన ధర్మముల నేగాక, దొరతనము వారు మహమదాల్లియల కోరికలను ఆశయములను ఆలోచించవలయును. అండ్ సామ్రాజ్యము నిర్వహించవలసిన ధర్మములు అంతటి మితములుగ నున్నవి. అండ్ సామ్రాజ్యమునందు ముసల్మానులకు గల ధర్మము లేనియెడ కనుగొని, ముసల్మానులు వాంఛించుచున్నారు. ముసల్మానులు తురుష్కలరాజుతో పోరాడి, మహమదాల్లి మహమదాల్లి తేత్రములందు మహమదాల్లి దీయేతులకు రాజ్యము సంపాదించుటకుగాను వారు సహాయము చేయవలయునా? సందేహములు చచ్చింపబడవోవుచున్నవి. రాష్ట్రవిగ్నానము స్థిరపరచబడవోవుచున్నది. అట్టి యీ సందేహసమయమున ముసల్మానుల ఆశయములగు భాగము తెలిసినవారును, బలముచే నంగీకరింపబడిన హైదరు ముసల్మానుల పక్షమున అభిప్రాయము నిచ్చుటకు సుచురులకు నొకముసల్మాను ప్రతినిధిని నియమించుకొనరాదా?”

ఈవిషయములను ప్రభుత్వమువారికి నివేదించుటకు విచారణసంఘమువారు నామోదించి, 8 వ తేదీ నాడు సంఘ ప్రభుత్వము చిందర్బాగాన వీడి ఆలహాబాదునకు వెళ్లిరి.

సంఘమువారి విచారణ సంతృప్తిగానే జరిగినది. విచారణకాలమునందు సోదరుల కుటుంబమునందు గల కమలముల ఇట్లు పట్టించుటకు నాకల మునుట లేదు.

సోదరులు దొరతనమువారు తమ నిర్బంధమునకు గల కారణములను తెలిసికొనుటకు ఎక్కువ యాతురతతోడండగ, సోదరులు చాలాకాలము చదువుకొనిన అలిము కలాకాల యొక్క పరిపాలనా సంఘకార్యదర్శియగు, సోదరుల మిత్రులగు నొక వివాదు మహమదాల్లి ఈవ్యయభాగము అకాలపురణ వార్త వినినపుడు సోదరులకు పిడుగుపడెనట్లుయని గొప్ప విచారణలకు గురైనాడు. అబ్దుల రహమాను బిష్టో గారి వర వార్త వినిరి. రానిపుడు, భూపాలకుండు సోదరుల సంతతులు ఆకాలపురణవార్త విని ఒకనాడు మేకతాల్లి గారివద్దకు మహి చిందర్బా తిరిగివచ్చిరి. అలహాబాదు నుండి విచారణ సంఘమువారు డిసెంబరు 4-వ తేదీనాడు చిందర్బాగాన వచ్చుటకు బలముచేసినపుడు గాంధీయమునకు సోదరులు చెల్లెలిగారు రై నరజాంధ్రగో నున్నదని తంతివార్త వచ్చిరి. సోదరుల లిల్లలను తమ బిడ్డల సామను చెల్లెదానిని చేసియున్నారు. చాలాకాలము ఆ బాలిక చిందర్బాలోనే

యుండియుండినది. కీర్తిశేషులగు అన్నగారి కుమారుని కాబాలికను వివాహముచేసిరి. ఈ తంతివార్త అందిన తక్షణమే సోదరులు రాంపురమునకు వెళ్లుటకు ఉత్తరమిచ్చించ కొరము స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి తంతిచ్చిరి. సంఘమువారు రైలు బండిలోనే విచారణ చేయుటకు సయితము సోదరులు సంసిద్ధులుగ నున్నామని ప్రభుత్వము వారికి తెలిపెరి. ఈవిషయమును విచారణ సంఘమువారికి సైతము తెలిపిరి. ఈతంతికి ప్రత్యక్షత్తిరముగా స్థానిక ప్రభుత్వమువారు సోదరులు చిందర్బాగనువిడిచి ఎక్కడికిని వెళ్ళరాదనియు, విచారణ సంఘమువారిరాక కదురుచూచుచు నుండవలయునని యుత్తరువులు పాలించిరి. అప్పుడే చెల్లెలి కుమార్తెనయు తమ కీర్తిశేషులాలైనది యొకవార్త వచ్చెనది.

ఈ విచారణవార్తను వినినంతనే సోదరులకు కలిగిన దుఃఖము అపరిమితముగ నున్నను భైర్యమువహించిరి. తామింక ముందు దొరతనమువారికి బంపించి తంతివార్తలను రద్దుచేసి కొని సంఘము వారెప్పుడు వచ్చిను విచారణ సంసిద్ధులమై యున్నామని దొరతనమువారికి వ్రాసిరి. ‘కాని యంతలోచెల్లెలికి చాలజబ్బుగా నున్నదనియు సోదరులనుచ్చి ఆమెనుచూచుటకు అన్యవ్యములేక పోయినను సోదరుల యొద్దనున్న తల్లి గారివైపున ముపమని తంతిచ్చిరి. సోదరుల తల్లి గారిని ఆ బాదిలానో సాహేబుగారు వెంటనే కుమార్తెగర్భకు వెళ్లిరి. చెల్లెలి కోడలు అకాలపురణము వాతబడినదని తల్లి గారియొద్ద నుండి కలుగుచున్నది.

ఒక మామలలోపుగ ఇంకనుచి బంధువులు ఆకాలపురణము వాతబడినందున సోదరుల హృదయ మెటుల నుండునో పట్టించుట ఆనవసరము. నిర్బంధనాసముగో నున్న వారిని యొక ప్రజ్ఞేయమునండి ఇంకొక ప్రజ్ఞేయమునకు వెళ్లినప్పుడు స్థానిక ప్రభుత్వము వారికి సంప్రదాధికార మున్నది. కావున మరల నొకసారి తమ స్వగ్రామమును రామపురమునకు వెళ్లినప్పుడు అనుజ్ఞ విప్పించవలయు సోదరులు స్థానిక ప్రభుత్వము వారికి తంతిచ్చిరి. సోదరుల తంతివార్త సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారికి పంపించినందు, ఉత్తరువుల కొరకెదురుచూచుచున్నామని స్థానిక ప్రభుత్వమువారుండి ప్రత్యక్షత్తిరమువచ్చినది. ప్రభుత్వమువారు యుత్తరువుల కొరకు సోదరులు ఆరుదినములు వేదించుండిరి. కాని ఎడననాడు ప్రేమా స్మరణలగు చెల్లెలుసయితము ఆకాలపురణము వాతబడినదని పిడుగుపడినవార్త సోదరులకు తెలుపబడినది!

ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువులన్నను మరణ జేత యుత్తరువులెంత త్వరితముగా చేరుచున్నో చూచుచున్నాముకా! రాంపురమునకు! సోదరులకు వెళ్ళనిప్పుడు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువుల నికను నెదురుచూచుచున్నారు గదా!

సోదరులు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు విచారణ సంఘము వారి నివేదికమునుచూచి, సోదరులను విడుదలచేయుదుమా లేదా అను ఆలోచించు చున్నారు కాబోలు!

సోదరుల కుటుంబమున కలిగిన కష్టములకుగాను సామభూతి లేఖలు వచ్చుచున్నవి. ఈస్థితిగో కృతజ్ఞులగు తల్లికి, సోదరులకు గలిగిన విచారణకు పట్టించుటకు నాకల ముండలేదు. సోదరుల బంధువులకు వైసము నిరంతర కాంతి నిచ్చి సోదరుల దుఃఖమును నివారణచేయునాక!

చిందర్బా
డిసెంబరు 15
ఓ. బి. గాటి.

ఆంధ్రసభ:—ఈ సభ వారు ఈ నెల 24 తేదీ మంత్రివారము సామంకాలము 5-30 గంటలకు ఈ ఆంధ్ర సభాసభ (9, బ్రాడ్వే) ప్రజ్ఞాపాటకమును ప్రదర్శించుదు.

పార్కు పగుసులు:—చంద్రాను పార్కు పగుసుల సంఘమువారు, ఈ రంగస్థలము పగుసులకు జూపుటకు నిశ్చయించుకొనారని తెలియుచున్నది.

స్నేహ:—మొన్న శ్రీవారమున మాత్రమేకయందు రా యపురమున స్నేగు జాడ్యము తగిలినటులు తెలిసినది. వాని యుంటిమి. అయ్యది నేను నిజమని నిర్ణయించుచుండిరి.

నిన్నటినుండి యిప్పుడినరకు కొంతగా స్నేగువ్యాధి సోకినకేలు లేమియులేవు బోనులు ఈయబడిన గృహము లలో జేర్చబడిన యొకలలో స్నేగుచిహ్నులుగా కానరాతేను. 500 మందికి స్నేగు టీకలు వేయబడినవి ఆరోగ్యోద్యోగి వ్రాయుచున్నాడు.

Towards Peace.

(Reuter's Agency)

Great Britain

Dominions and the Navy.

Admiralty Representatives to Visit.

LONDON, December 20. The admiralty announces that the Dominion Ministers, having intimated at the close of the Imperial War Conference that the Dominions would welcome visits from the highly qualified representatives of the admiralty for the purpose of advising the Dominion authorities in Naval matters, the Board of the Admiralty, with the War cabinet's approval, has deputed Admiral Sir John Jellicoe to visit the Dominions and India early in the new Year.

Echo of Gallipoli.

LAHORE, December 21. LONDON, Dec. 17th.—General Sir William Birdwood and Mr. Churchill were the guests at an Australian and New Zealand luncheon. General Birdwood, referring to Gallipoli, said that the Turks sent their best troops to what they called the slaughter house. The name was a tribute to the British troops, who never had superfluity of ammunition. Mr. Churchill claimed that the Turkish army was so hammered at Gallipoli that only broken and discouraged remnants had to be met in other theatre.—(C. and M. Gazette.)

The Maharaja of Bikanir.

On Indian Sentiments.

An Interview.

LONDON, December 18. Interviewed by a representative of the "Times" H. H. the Maharaja of Bikanir said that India's rejoicing over the Armistice was enhanced if possible by the steps taken in accordance with the Premier's assurances that India would have a worthy place in the peace deliberations. Her direct representation in the council respecting the momentous issues now to be decided was fully appreciated by all classes. It was held to be another strong link in the chain of partnership on terms of absolute equality with the other parts of the Empire, to the completion of which in the fullness of time every thinking man in India eagerly looked forward. The Maharaja of Bikanir declared that few features in the history of the war had more impressed Indian imagination or more stimulated Indian loyalty and effort than the personal example and untiring zeal and devotion to duty of the King Emperor and his gracious Consort. Their two visits to India and the historic messages of hope and sympathy given by His Majesty were enshrined on the hearts of the Indian people, who were delighted with the news of spontaneous ovations accorded to their Majesties on Armistice day and during their subsequent tours in London and elsewhere. The active share of the Prince of Wales and Prince Albert in the fight for liberty and right on land or sea had also touched Indian hearts. All classes in India rejoiced in the assurance that, while the enemy Empires and thrones in Europe were shattered or tottering, our King Emperor occupied a stronger position than ever based upon the people's will and secure in affection, devotion and gratitude of all the diverse creeds and classes in the Empire. The Indians clearly realised that it was the Crown that welded these many elements together, and that, without such a personal binding force, the Empire would be disintegrated.

Privileges and Prerogatives of Ruling Chiefs.

The Maharaja of Bikanir emphasised that India had played no unworthy part in the war, and declared that the Indian States had reason to be gratified that the authors of the report had shown not only scrupulous, but generous regard for treaty rights, privileges and prerogatives of the ruling princes. They welcomed the recommendations made for bringing the Princes into closer relations with the Government of India and for over-hauling the machinery whereby those relations were regulated. The recommendations were in line with the proposals discussed at the gatherings of the Princes. He hoped to speak in more detail regarding the Reform Scheme on a suitable occasion during his stay in England, but the announcement of the 20th August, Mr. Montagu's visit, and the Viceroy's earnest interest in shaping a progressive course, had had a most beneficial effect.

Effect of the Premier's Declaration.

The Premier's assurance through Sir S. P. Sinha that the declaration of the 20th August would be carried into practical effect, had gone very far in allaying the apprehensions and anxieties of sober-minded Indians. It had been noted with satisfaction in India that all the important parties appealing to the British Electorate were pledged to far-reaching Indian reforms. The Indians were confident that the great British nation, with its unerring political instinct, would give ungrudging sympathy and active support to the proposals on the lines of the Report and would not be led away by the wrecking view of the extreme elements.

Heavy Toll of Death.

Influenza Deadlier than War.

LONDON, December 18. The "Times" medical correspondent says: It seems that there are reasonable grounds for believing that about six million persons have perished from influenza and pneumonia during the past twelve weeks. It has been estimated that the war has caused the death of twenty million persons during a year and a quarter; thus the plague is five times deadlier than war, because in the same period at its epidemic rate influenza would have killed one hundred and eight millions. Never since the Black Death has such a plague swept over the world and the need for a survey of the public health measures has never been more forcibly illustrated.

An Importance Conference.

Preliminary Discussion.

LONDON, December 18. An important Conference of members of the War Cabinet and representatives of the Dominions and India was held in Downing Street to-day. It is understood that various matters likely to arise at the Peace Conference were discussed. The Premier presided and those present included Mr. Bonar Law, Lord Curzon, Lord Chamberlain, General Botha and Smuts, Sir Robert Borden, Sir Joseph Cook, the Maharajah of Bikaner and Sir S. P. Sinha.

Sir Douglas Haig.

His Home-Coming.

LONDON, December 18. In connection with the preparations made to receive Sir Douglas Haig, it is announced that he will be met by the Duke of Connaught, Mr. Lloyd George and the members of the War Cabinet. The Premier has postponed his visit to France personally to participate in the welcome.

All-England Lawn Tennis Championship.

LONDON, December 18. All England Lawn Tennis (A) Clubs holding Championships at Wimbledon in June. All enemy subjects are barred.

Labour Trouble.

ALLAHABAD, December 21. LONDON, December 17th.—About 7,000 harbour workers in Glasgow struck yesterday. All work at the port is suspended, including the cross river passenger service. Many shipyard workers are inconvenienced. About 7,000 Welsh miners are also on strike.—("Pioneer.")

A Sinn Fein Newspaper.

LAHORE, DECEMBER 21. London, December 16th.—The Police, aided by a detachment of the Surrey Yeomanry, have removed the plant of a Sinn Fein paper in Galway.—("C. and M. Gazette.")

Boxing.

LAHORE, DECEMBER 21. London, December 16th.—Pat O'Moore's manager has offered Jimmy Wilde a liberal purse for a return match in America.—("C. and M. Gazette.")

The Demobilization.

The Forerunners.

LAHORE, DECEMBER 21. London, December 16th.—The "Daily Express" says that 900 coal miners intended for demobilization reached Folkstone yesterday. It is understood that these are the forerunners of the large number who will now come in a continuous stream.—("C. and M. Gazette.")

Disbandment of Munition Workers.

ALLAHABAD, December 21. London December 17th.—The "Times" publishes a special article dealing with the disbandment of munition workers in the Birmingham and Coventry districts which the writer considers typical. The article as a whole is neither alarming nor pessimistic. Mention is made of the rapid absorption of skilled workers in peace industries and of the large numbers who are glad to be released. The opinion is expressed that while a number of discharged war workers who want peace employment have not found it the growing is not yet serious. Then towards the end the article becomes gloomy. It states that there is abundance of work to be done, but to set it in full swing will take longer than is generally expected even if the by no means important influences which would bring all industry to a standstill, if they succeeded, were to fall in the attempt. Meanwhile, things are quiet in the Midlands. Unemployed war workers are receiving their unemployment pay in good humour, except a few who think that Government pay had been previously deducted from their wages, having doubtless been told so by the fomenters of discontent. After Christmas there will be a change. The unemployed will accumulate. Temporary destructions will have lost their savour. Those who want work will begin to murmur. The trouble begins to grow and the workers will make the most of it. The present calm is temporary and deceptive.—("Pioneer.")

Indian Women.

LAHORE, December 21. LONDON, December 17th.—Lay Muir Mackenzie proposing a toast of India at the Lyceum Club dinner, said that great changes were proposed in India and she hoped they would bring the people happiness. Women landowners and women of the universities ought to have votes. She would like to see Indian women represented in Parliament. She would be glad to represent them herself.—("C. and M. Gazette.")

Parliamentary Committee of Trade Union.

Demands Abolition of Censorship of Peace Messages Etc.

LONDON, December 19. Parliamentary committee of trade union congress and national executive of labour party have agreed to take steps in conjunction with other countries to summon an International Conference early in January, in a neutral country, probably Switzerland. British delegation will be J. H. Thomas, Hill Thorne Bowerman Cynes, Ramsey MacDonald, Arthur Henderson and Mr. Snowden. The meeting adopted a resolution demanding that all the messages and articles dealing with peace congress and concurrent working class congress should be free from censorship.

Russia's First Revolutionary Premier Arrived in London.

Comments on Lord Milner's Letter.

LONDON, December 19. Prince Lyoff, Russia's first revolutionary Premier, is now in London. Papers state that the whole question of Government's policy in regard to Russia will be raised during debate on address to the new Parliament. Lord Milner's letter is considerably commented upon. "Daily Telegraph" thinks that country is entitled to more information than Milner has given regarding the conduct and aims of war the going on in Russia, particularly as to whether Allies' Russian proteges are mainly partisans of old regime. "Daily News" welcomes Milner's letter as a first sign of the Government's readiness to publicly discuss intervention in Russia. Paper says—British people refuse to have the lives of their sons wasted in a policy of adventure. "Times" and "Daily Mail" emphasise that peace in Europe and Asia will be impossible until orderly Government is restored in Russia.

Industrial Research Board Appointed.

LONDON, December 19. The department of scientific and industrial research and Medical Research Committee have pointed an Industrial Research Board under Professor Sherrington of Oxford as chairman to investigate the relation of hours of labour and other conditions of employment including methods of work to the production of fatigue. The duty of the Board will be to organise an investigation of different industries with a view to discover favourable hours of labour and rest.

Premier, Balfour's Journey to France Postponed.

LONDON, December 19. President Wilson is coming to London earlier than anticipated. It is expected that he will arrive on December 26th, consequently Premier, Balfour and others have postponed their visit to France. Wilson and Lloyd George will hold in London preliminary conversations previously arranged for Paris.

PRINCE FEISUL AT GLASGOW.

The Lord Provost's Compliments.

London, December 18. Prince Feisal was to-day given a civic reception in Glasgow. The Lord Provost, in the course of a speech, paid a tribute to the courage of the King of the Hedjaz in joining the Allies just after the fall of Kut. He declared that Prince Feisal was a worthy son of a worthy sire and a worthy representative of a noble race (Cheers). He paid a tribute to Arab assistance to the Allies. They trusted that the valiant Arab people would receive recognition for their loyalty and services and that they would be restored to their rightful position as a nation and receive that share of international support which was formerly lavished upon their treacherous oppressor (Cheers).

Prince Feisal, replying, declared that the Arab feeling towards the British could be judged from the fact that anybody calling himself English could now travel in Arabia, where no white man had ever gone before.

France

Armistice Terms.

Germans to Hand Over 5,000 Railway Engines

London, December 20. PARIS.—Havas Agency states:—The Germans are required to hand over 5000 railway engines before the 16th January. If deliveries are not made regularly 590 more engines will be exacted as a penalty.

The Peace Preliminary Meeting.

London, December 20. PARIS.—The first preliminary meeting of the Allied delegates to the Peace Conference will not take place in Paris till the New Year.

League of Nations.

Allied Understanding Desired.

London, December 20. PARIS.—Havas Agency states:—A deputation, headed by M. Leon Bourgeois, handed M. Clemenceau a copy of a resolution urging that the Allied Governments should come to an understanding regarding the main lines of the constitution of the League of Nations. M. Clemenceau, replying, expressed the opinion that the principle must be included in the peace preliminaries.

Requisition of French High Commissioner for all German ships in Turkey.

LONDON, December 19. PARIS.—Admiral Amet, French High Commissioner in Constantinople has requisitioned all German ships in Turkey to convey the number of Austrian and German mischief makers from Turkey to France, where they will be kept under strict surveillance until peace.

It is not Hoover's Request.

London, December 19. Reuter is informed that Hoover has telegraphed from Paris that the demand made by Fosh as a condition for extension of armistice for the use of two million five hundred thousand tons of Cargo Space lying in German ports was made on behalf of Allies and was not Hoover's request as Germans reported. The proposal is not that the two and half million tons should be used solely to supply Germany with foodstuffs but it is for posing that tonnage under Allied control.

President Wilson Denies Washington Correspondent's Reports.

London, December 19.
PARIS 18th.—President Wilson declares that statement contained in Paris edition of an American paper from its Washington correspondent that the President had approved of the plan formulated by League to enforce peace is entirely false. The President declares that while he is not only in favour of League of Nations but he also believes that the formation of such a League is absolutely indispensable to maintenance of peace. He has never directly or indirectly endorsed this particular plan. American press representatives are officially informed that members of the American peace commission will meet the press daily. The President expressed to press representatives his delight with tremendous reception, because he saw in eyes of crowd the same feeling he had for them and was aware that it was reciprocal.

Papal Representatives will Visit President Wilson.

London, December 22.
Monsignor Gerret, Papal representatives to United States, will call on President with message from Pope.

The King of Italy.

Arrives in Paris.

LONDON, December 20.
PARIS.—The King of Italy, accompanied by the Prince of Piedmont, arrived in Paris this afternoon. The day was officially observed as a holiday. The union of great French Associations, against enemy propaganda expressed the sentiment of supporters to the King of Italy in hoping that the brotherhood of arms will be followed by a long period of peace.

Great Reception.

French President's Tribute.

LONDON, December 20.
PARIS.—Havas Agency states:—Paris accorded a great reception to the King of Italy. A banquet was given in his honour at the Elysée, and President Poincaré, proposing the King's health, said: Italy's present greatness was largely due to the King's direct personal action in the events which had destroyed the old diplomatic combinations and which had drawn closer the bonds of sentiment and interest. It was through the King's influence that Italy came to the help of France and King and when the outcome of the war was still uncertain. The King replying said that Italy's spontaneous participation in the war sprung from her sense of right and justice. From now onwards an era of peaceful collaboration, based on mutual respect and loyal friendship, would open out for France and Italy.

President Wilson.

PARIS, December 20.
Havas Agency states: that President Wilson is expected in London in Christmas.

Receives Distinguished Personages.

LONDON, December 18.
 The interest on President Wilson's visit to France continues unabated and the city still has the appearance of a fête. The President on Tuesday drove out in the morning in the direction of St. Cloud unattended, preferring to disperse with an escort. The President received Mr. Hurley of the American Shipping Board in the afternoon. Afterwards the Italian Ambassador to the United States called. The President also received the United States' Senator Mr. Hauns. At six o'clock Marshal Foch paid a call on the President, having returned from headquarters for the purpose of the meeting. The President assured him of the glorious regard in which the American people hold the victorious Commander, and hoped that Marshal Foch would one day visit America. Afterward the President and Mrs. Wilson dined with the American Ambassador and Mrs. Sharp. Among those present were Marshal Foch, M. Poincaré and Madame Poincaré. The dinner was followed by a reception of four hundred persons including the principal representatives of the diplomatic world. Each was individually presented to the President and Mrs. Wilson in the drawing room. The President receives M. Hanotaux to-day and on Thursday afternoon attends a reception at Marshal Joffre's house. On Friday he lunches with the Foreign Minister, M. Pichon. The Sorbonne will confer a degree "Honoris Causa" and the ceremony is fixed provisionally for Saturday.

Paris to London by Rail.

Cross Channel Service Resumed.

LONDON, December 20.
PARIS.—Havas Agency states. After being closed for over two years, the cross Channel service between Paris and London by Boulogne and Folkestone was opened yesterday. The train left Charing Cross at eleven o'clock in the morning, and Paris was reached at 9.30 in the evening.

American Commission and the Press.

President Wilson and the French.

London, December 18.
PARIS. At a meeting with the representatives of the American Press at which an announcement was made that members of the American Commission to negotiate peace would meet daily with the Press, President Wilson in response to the suggestion said:—"I have been asked to say a few words in regard to my reception here. The reception was so tremendous that I do not know what to say. I was delighted with it, but I was delighted for a special reason which is not personal. I was saying to several of our French friends that I understood it because I saw in the eyes of the crowd just the feeling that I had for them and was aware that it was but a sort of reciprocal feeling. But that moved me very much because that of course meant more than mere generous cordiality on the part of these delightful people. It meant a thoughtful background to the thing which was very welcome and to come into that sort of feeling in this wonderfully beautiful city made a combination of emotions that one would not have more than once in a lifetime. That is as well as can put it off-hand."

Spanish Premier Arrives in Paris.

PARIS, December 21.
Havas Agency states.—Count Romanones, Spanish Premier arrived in Paris yesterday for the purpose of conferring with the French Government and discussing the Spanish question with President Wilson. Romanones will raise the question of Spain's participation in peace conference and discuss various problems relating to the rights and aspirations of Spain. Great importance is attached by Spain to this visit which marks the final defeat of Pro-Germanism in the peninsula.

President Wilson Calls on Italian King.

London, December 21.
PARIS.—Havas Agency states, President Wilson to-day called on the King of Italy repaying latter's visit of the previous evening. This is first time a crowned head has ever visited President Wilson. The King of Italy attended an official reception in Hotel de Ville and was accorded another splendid reception on his way thither. Later he attended as a member of a meeting of academic des inscriptions where his Majesty was presented with a medal struck in 1915, date of Italy's entry into war. The King and Prince of Piedmont have now left for Verdun.

First French Private Air Service Between Paris and London.

London, December 21.
PARIS.—Havas Agency states—Ferman brothers, famous aeroplane constructors, announce that they are starting the first French Private Air Service between Paris and London with machines carrying two, six and twenty passengers.

Destruction in Northern France by Germans

LONDON, December 21.
PARIS.—Havas Agency states. According to a senate report destruction wrought by Germans in northern France amounted to 65 milliards of francs.

Germany

Von Kluck's Failure.

LAHORE, December 21.
LONDON, December 16th.—The "Morning Post" quotes General Von Kluck as saying that his entry into Paris was fixed for September 21, 1914. The reason for his failure was the special aptitude of the French army for rapidly pulling itself together. The men who had been driven back for ten days and were half dead with their hammering and fatigue were able to fling themselves to the assault. That was a factor not entertained in the German school of war. (C. and M. Gazette.)

Ex-Kaiser not to be Extradited.

A President to be Elected.

LONDON, December 18.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that Herr Ebert has declared that the Government does not wish Holland to extradite the Ex-Kaiser. A conference representing the whole country will meet on December 29th for the purpose of electing the President of the German Republic.

German Brutality.

Confirmed by Eye-Witnesses.

LONDON, December 18.
COPENHAGEN.—The newspaper "Keenhava" publishes an authenticated account confirmed by three British officers who were eye-witnesses of the Germans, on December 5th, deliberately killing an American flying officer named Ocheny who was a prisoner in the Stralsund Camp. The American was shot for momentarily stepping outside the barbed wire, being hit with three bullets. A British officer was simultaneously wounded. Ocheny's comrades wanted to carry in Ocheny's corpse, which was lying in a pool of blood, but the Soldiers' Council prohibited their doing so.

Occupation of Berlin.

Reported German Request.

LONDON, December 18.
PARIS.—The "Morning Post" declares that in spite of German denials the German Government is requesting the Allies to occupy Berlin.

The Soviet Congress.

Unseemly Disturbances.

LONDON, December 18.
AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says that violent scenes are characterising the Soviet Congress. Time is being wasted criticising the Government and Soviet and personal differences are being fought out. No results have yet been reached. Commissary Landberg announced that the War Minister, General Scheuse, has resigned.

Ebert and Doctor Preuss

Candidates for German Republic.

London, December 19.
COPENHAGEN.—A telegram from Berlin says that Soviet Congress names of Ebert and Doctor Preuss, Minister of the Interior, were presented as candidates for the Presidency of German Republic. It was emphasised that the election should be soon made so that Germany might have the Supreme Head of the Empire at Peace Conference.

German Mine Exploded.

LONDON, December 19.
 A German delayed action mine exploded at Guise Bridge "killing 15 and injuring 25."

Kaiser Should be Called to Account for his Misdeeds.

London, December 16.
AMSTERDAM.—Maximilian Harden writing in "Zukunft" demands that Kaiser should be called to account before a tribunal for his misdeeds, compared with which the guilt of Bourbons was nothing.

Bolshevists Despatch Thousand War Prisoners to Austria.

LONDON, December 17.
STOCKHOLM.—A message from Helmingfors states that Bolshevists have sent back to Austria and Germany two thousand war prisoners specially trained for Bolshevist propaganda work.

Bulgium

Belgian Refugees.

LAHORE, December 21.
London, December 16th. The first party of returning Belgian refugees left Tisbury yesterday. (C. and M. Gazette.)

Attempted Outrage.

LAHORE, December 21.
London, December 17th.—According to the "Derniere Heure" a civilian fired on a British sentry in the province of Liege, but missed. The sentry shot and killed his assailant, and a British officer shot a second aggressor. (C. and M. Gazette.)

Belgium's Claim to Limburg.

London, December 16.
HAGUE.—In the second chamber Foreign Minister said:—He did not believe that the associated Governments would support reported Belgian claim to annex Limburg, while he urged that Holland should try to understand the points of view of peoples who had sacrificed much for their ideals. He declared that Holland could not submit to injustice.

Italy

Territorial Acquisitions.

Italy Must Share in the Spoils.

London, December 18.
ROME.—In the Senate to-day Signor Tittoni, Ex-Foreign Minister, declared that if other Powers acquired territorial possessions in Eastern Mediterranean, Italy must also do so. Owing to her lack of coal, Italy ought to have prior claim to concessions in the coalfields of Heracles. If France and Britain retained the whole or part of Germany's African colonies, Italy should be compensated by an enlargement of her boundaries in Libya, Somaliland and Eritrea. The Premier warmly approved of the speech.

Spain

Passports to German Ambassador.

LONDON, December 19.
"Times" learns from Madrid that Count Romanones' Government has intimated to the German ambassador that he is no longer a persona grata. He and his staff will be handed their passports tomorrow.

Australia

Australian Travel Restrictions.

Removal of Precautionary Measures.

London, December 17.
MELBOURNE.—The Federal Government has removed the war time precautionary travel restrictions upon women desiring to leave for Great Britain, but those contemplating journey are warned that they will possibly have to wait for two years before they can return to Australia owing to the heavy call on all available shipping accommodation.

Africa

Crowded Enthusiastic Meeting at East London.

London, December 19.
CAPE TOWN.—A crowded enthusiastic meeting at East London unanimously passed resolution protesting against the inhuman treatment of British prisoners and demanding adequate punishment of investigators of the German atrocities by land and sea, repatriation of all enemy subjects in South Africa and in captured German Colonies, legislation for review and cancellation, where necessary, of naturalization certificates of enemy subjects, amendment of immigration laws so as to prevent their admission in future and non-restoration of Germany's African colonies.

Influenza in S. Africa Results in

Serious Financial Loss.

LONDON, December 19.
CAPE TOWN.—It is authoritatively stated that Spanish Influenza epidemic in South Africa resulted in a financial loss to the Insurance Companies of a million and a half sterling. The Manager of leading companies states that few weeks of epidemic cost companies considerably more than the whole war. Heaviest claims were paid out in Cape Colony and Orange Free State.

Rumania

New Rumanian Government.

LONDON, December 18.
 According to a Bukharest message M. Bratiano will take the portfolio of foreign affairs in the new Government which will include M. Take Jonescu.

Prince Nicholas of Rumania.**On the Way to England.**

LONDON, December 20.

PARIS.—Havas Agency states:—Prince Nicholas of Rumania, the second son of the King, arrived in Paris yesterday. He will proceed to England to continue his studies, and afterwards will enter the Military College of St. Cyr.

Turkey**The Baghdad Railway.****Its Future Development.****Statement by the Director-General.**

LONDON, December 16.

(Delayed in transmission.)—Interviewed by Mr. Ward Price in Constantinople, M. Huguenin, Director-General of the Baghdad Railway, stated that the famous mountains were opened for broad-gauge traffic in November and trains could now be run as far as Nisibin, 100 miles west of Mosul. The track was in good condition but the rolling stock had deteriorated owing to overwork during the War. Plenty of freight cars were still serviceable, but two-thirds of the engines were unfit for work owing to lack of parts. Nevertheless a limited daily traffic from Constantinople to Nisibin and a larger train service in Western Asia Minor would be possible but for the shortage of coal. Most German engineers employed on the line had acquired special knowledge, without which the line could not be worked, and if the Allies insisted on replacing them by their own engineers, the latter would have to collaborate with the Germans for two months before they could accept responsibility. Regarding the probable time required to complete the line to the Persian Gulf, M. Huguenin said that a great deal depended on what the British had done in Mesopotamia. Several hundred miles of the track laid by the Turks west of Nisibin would have to be reconstructed, as the work was hastily done with poor material. Working from both ends with adequate supplies of material and labour and with the use of British military railways in Mesopotamia as lines of supply, he thought trains might be running through to the Persian Gulf in two years' time.

Palestine Front**Jewish Commonwealth in Palestine.****Proposed to be Established.**

LONDON, December 18.

PHILADELPHIA.—The American Jewish Congress representing three million Jews in the United States enthusiastically passed a resolution in favour of a Jewish Commonwealth in Palestine under the trusteeship of Great Britain acting on behalf of the League of Nations and declaring that the civic and religious rights of the non-Jewish population in Palestine would be maintained.

Indian Telegrams.**FROM OUR OWN CORRESPONDENTS**

(BY WIRE.)

Delhi**Delhi Free From Influenza Epidemics.****No Sign of Cold Rains Dry Cold Prevails.**

DELHI, December 21.

Mr. C. P. Ramaswamy Iyer, General Secretary, Indian National Congress, arrived here this morning and is supervising all arrangements. It is expected that a very large number of delegates will attend the Congress at Delhi as the climate of the place is ideal now and the station is perfectly free from influenza and other epidemics. There has been no sign of cold weather rains and dry cold prevails in North India.

Calcutta**The Bengal Chamber of Commerce.****Repatriation of Enemy Subjects Desired.**

CALCUTTA, December 21.

Some time ago the Bengal Chamber of Commerce in their letter to the Government of India, with reference to subjects interned in India, made the following among other suggestions:—No enemy subject, including subjects now interned, should, except for purposes of State and under special license, be allowed to enter or remain within the limits of the Indian Empire. In their second letter to the Government of India the Committee of the Chamber urged strongly that the above clause should, without loss of time, be put into operation as regards the interned subjects in India. An announcement recently made in Parliament that interned Germans would be repatriated, suggests that repatriation is to be the policy of His Majesty's Government. There can be no doubt at all that this policy, so far as the Germans in India are concerned, would be strongly supported by the British and British Indian commercial community. It would be generally to the advantage of India that the Germans at Ahmednagar and elsewhere should be returned to their own country with the least avoidable delay. No opportunity ought to be given to them to re-establish their business or to remain in India on any terms. They were no necessary part of the commerce of this country, and the experience of the past four years has shown that no section of the people will suffer by reason of a permanent withdrawal of their trading activities. The Committee bring the matter before the notice of the Government now because they understand from the Bombay Chamber that some of the Germans at Ahmednagar have appealed for permission to stay in India and to resume their pre-occupations. It is, of course, impossible that any such permission should be granted, and the Committee do not apprehend that the Government would even consider such a proposal. The question of complete elimination of enemy influence from Indian commerce is, however,

of such great public importance that they take this opportunity, together with other chambers, to emphasise the fact. The Conference resolution of March, 1917, is just as strongly supported now by the commercial community as it was at the time of its adoption.

The Excess Profits Bill.

In connection with the excess profits duty, the Upper India Chamber of Commerce has suggested that united action ought to be taken by Indian Chambers on the question, and for this purpose a conference of delegates appointed by several Chambers should be held forthwith. The Committee of the Bengal Chamber agree with the Upper India Chamber that the question is of quite sufficient importance to justify the holding of a Conference. They feel, however, that there are also at the present moment several other questions of great consequence, such for example as the future of the Indian Defence Force, which might be advantageously discussed by the Chambers in a Conference. They have accordingly addressed other Chambers, asking for an expression of their opinion on the proposal and for suggestions as to the subjects for discussion. When the first Conference of Indian Chambers was held in January, 1905, it was contemplated that similar gatherings should be held annually. The idea was not, however, followed up, and no other Conference took place until last year, when delegates from various Chambers met at Delhi to discuss the question of the future trade policy of India. It seems to the Committee of the Bengal Chamber the present may be an appropriate opportunity to revive the idea of holding annual Conferences, and they have put this suggestion before other Chambers for consideration.

Bengal District Associations Claim Self-Determination.

CALCUTTA, December 21.

Several district associations in Bengal have adopted resolutions claiming self-determination which were sent to the Prime Minister, Secretary of State for India and several members of Parliament. The resolution was to the effect that at the peace conference the claim of India to have the principle of self-determination as enunciated by Mr. Lloyd George and President Wilson applied to her and urged for recognition so that she may be able to progress unhindered in building up her future constitution in accordance with her own requirements.

Marwari Leaders Oppose Patel's Bill.

CALCUTTA, December 21.

A public meeting of upcountry Hindus and Marwaris was held this evening under the Presidency of Maharaja of Darbhanga to protest against Mr. Patel's Bill. The Marwari leaders made strong speeches condemning the proposed bill as calculated to undermine the foundations of Hindu religion and Hindu civilization.

Bombay**Bombay Provincial Congress Committee Meeting.****Election of Congress Delegates.**

BOMBAY, December 22.

At a meeting of the Provincial Congress Committee yesterday Mr. Jannadas Dwarkadas withdrew his motion against Mr. Bomanji's election as delegate to the Delhi Congress. A resolution was also passed protesting against the principle of election of the Indian delegate to the Peace Conference by the Government and suggesting that in order to bring into operation the principle of self-determination worshipped by the Allies and the United States of America, the presence of Mr. Tlak in England be utilised and the President of the ensuing Delhi Congress be invited to attend the Peace Conference as Additional Indian delegate to represent the people of India.

The committee then elected the following twenty members to the All-India Congress Committee for the ensuing year. The Hon. M. A. Jinnah, Mr. M. K. Gandhi, Hon. Mr. V. J. Patel, Mr. B. G. Horniman, Mr. Jannadas Dwarkadas, Mr. B. G. Tlak, Mr. N. C. Kelkar, Mr. P. K. Telang, Mr. Umar Sobhani, Mr. C. V. Vaidya, Mr. D. D. Sathaye, Mr. M. R. Jayakar, the Hon. Mr. D. V. Belvi, Mr. R. P. Karandikar, Mr. S. G. Banker, the Hon. Sheriff Devjee Kanji, Mr. N. B. Vohbhar, Mr. Kriahmal N. Desai, and Mr. S. V. Kowasjee Mavjee Govindjee.

The Indian National Congress.

BOMBAY, December 21.

In connection with the decision of the Servants of India Society with regard to attending the ensuing Congress, the journal "Servants of India" writes:—It will be remembered that when we first announced the decision of the Society to abstain from the special session we were careful to say that abstention was from that session only and not from the Congress organisation. We added that we continued to be Congressmen and should greatly grieve to be excluded from the National movement. Mr. Sastri in his subsequent speeches has emphasised this position and the decision now announced is in accordance with it. This, of course, involves no change in our views regarding the reform scheme or other vital questions of the day. Nor do we cease to belong to Moderate party. We continue to hold that the best interests of the country require that we should accord a general support to the underlying principles of the scheme and then proceed to suggest improvements that we may consider necessary for its complete success. The Conference of Moderates has fulfilled this important purpose for which it came into being—expression in emphatic and unequivocal language of the favourable opinion held by that party on reform scheme, and statement of modifications conformable to the declaration of August, 1917, and necessary to make the scheme fully and enthusiastically acceptable to the country. The scheme yet needs influential support and the Moderates may have to meet in a separate Conference to reaffirm their support. But the question of attendance at the future sessions of the Congress is entirely different, and we are of the opinion that it is best that the Moderates attend in numbers and as opportunity offered put their views before the Congress and vote accordingly.

Punjab**Punjab University.****Sir Michael O'Dwyer Honoured.**

Lahore, December 21.

The Convocation of the Punjab University took place to-day at the University Hall. Sir Michael O'Dwyer, Chancellor of the University, presided. Lady O'Dwyer and the Maharaja of Kashmir were present. After the Convocation was declared open by the Chancellor, the Vice-Chancellor conferred the degree of Doctor of Laws upon Sir Michael O'Dwyer, Lieut-Governor of the Punjab. His Honour the Lieut-Governor, in expressing his gratitude to the University for the honour conferred upon him, said, looking into the future he had a wider vista of intellectual culture, scientific research, and steady political growth in the Province. The Punjab, he said, would attain in future a high place in India and the Empire. He hoped that the University also would play its part in a manner worthy of itself and worthy of the Province. Degrees were then conferred on graduates. Among the recipients of degrees were five ladies, two of whom were admitted to the B. A. Degree, two to B. L., and one to B. Sc.

The Vice-Chancellor's Speech.

The Vice-Chancellor, Mr. Maynard, then delivered his address, in the course of which he said:—Man needs a vocation, but he needs more. He is a man and he is a citizen before he is a lawyer or an official or a farmer or manufacturer or trader. The University must consider him as a man and a citizen as well as a potential bread winner. Let me take you with me for a moment to a higher plane where distinctions merge in a larger unity. What is a lawyer or official or practitioner of any art or profession, however good a lawyer or official or other functionary he may be, unless he is first a good and a wise man, a public spirited and understanding citizen?

Merely to be possessor of a valuable equipment which he uses badly or uses not at all, a soldier who does not fight or fights with lassitude or fights on the wrong side is an enemy or a faint-hearted friend. It is not enough to say that your motherland is India, though a beginning has indeed been made when that thought has found expression. You must when you say it, have before your imaginations a picture of what India is. You must see her as she is with weakness as well as with virtues, a reality not a phantom, and you must see her as including sectarians whom your favourite newspaper holds up to reprobation distant tribesmen speaking a language and following a rule of life different from yours low caste man whom long semi-sacred tradition has shut out from participation in the water or well from which you drink, man whose complexion is many shades fairer than your own and man who is many shades darker. Your motherland includes all these, and when you love her you must love her as a phrase not as a shadow, but a substance a reality more or less beyond. For when you have seen and loved your motherland as she is and pictured clearly what is public good, you must have strength of will to follow the vision. Set your faces against corruption. That needs courage, for a man who sets his face against corruption makes powerful enemies. Set your faces against family claims when they conflict with public interest. That needs strength to stand against social pressure even when coming nearest and dearest and even when threatening isolation and reprisals. Set your faces against clamour and call for correcting wrong action even when opposition will bring danger and dislike upon you, against all tyranny even tyranny of populace majorities and communal conventions. Play your part even though it seems a small one. In the spirit of those words of Ramayana a Kshatriya carries his boldness in order that distress may not exist upon earth.

In concluding his address the Vice-Chancellor, talking about lessons of habits of mutual consideration, referred to the difficulties of a lady-student. He said she found herself persecuted and finally gave up her studies because men had not learned to respect and help the weaker. Remember your own sisters and your own daughters yet to be born. Think what you would feel if they should be driven from paths of knowledge because men showed a cruel disrespect for their sex. If future generations of your fellow countrymen are not to be cramped and stunted women must be both wise and good. Help them to rise higher; do not drag them down, and do not allow others to drag them down.

In celebration of the victory in war the member of the Punjab Chiefs' Association gave an "At Home" on Saturday evening on the Chiefs' College grounds at Lahore. There was a large and representative gathering, which included the Lieutenant Governor, Lady O'Dwyer, the Maharaja of Kashmir, Raja Sir Barnam Singh, Nawab Zulfiqar Ali Khan and several Sardars, Rajas and noblemen. The function was a success.

Straits Settlement**Singapore British Subjects Demand Expulsion of German Subjects.**

London, December 23.

Telegram to "Times" from Singapore says:—A great public meeting of British subjects of all classes unanimously passed a resolution that representations be made to Government that no German subject be allowed to land or reside in or trade with Straits Settlements or Malay States for at least ten years after peace.

United Provinces**Moderates & Congress.****Surendranath Still Surrendered Not.**

ALLAHABAD December 21.

It is stated so far as present information goes that the Hon'ble Mr. Srinivas Sastri, the Honourable Principal R. P. Paranjpe and Mr. Jehangir Petit and Messrs A. P. Sen and Kishon Prasad Kaul are among abstainers from special Congress who have decided to attend the Delhi Congress. The Hon'ble Babu Surendranath Bannerjee, Sir Dinshaw Wacha, Sir Narayan Chandavarkar, Messrs Mudholkar and Joshi, the Hon'ble Dr. Tej Bahadur Sapru and the Hon'ble Pandit Jagat Narain, Sir Benode Mitter and the Hon'ble Mr. Provash Chandra Mitter, Messrs Satalvad and Samarth, the Hon'ble Mr. Gokuldas Parekh and Sir Hormusjee Wadia and many others will abstain from Delhi session as well.

(3-వ పేజీ తరువాయి)

సభ్యులను జరిగిన తీర్మానములను క్రింద ముద్రించుచున్నాము: తీర్మానములు.

1-వ తీర్మానము:—ఇప్పటికి నాల్గవత్సరములనుండి నండి జరుగుచున్న ఘోర సంక్రామమునందు వ్యాధులను తమ నీతికిని పోరాడిన మన చక్రవర్తికారికి మిత్రుడవలెనని గలిగిన జయమునకై మన చక్రవర్తికారికి జోహారు లాసగుచు వారియెడల రాజభక్తిని ఈ సభవారు వెల్లడించుచున్నాడు.

2-వ తీర్మానము:—(ఎ) గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలో నీటిపన్ను మార్పును గురించి దొరతనమువారి 18-7-18 తేదీ 345 నెంబరున జారీ చేయించిన ప్రకటనలో వికరించిన రీతిని కృష్ణాజిల్లా జిల్లాలోను అప్రాండులోను ఈ మధ్యనే నెటిల్ మెంటు జరిగిన యితర జిల్లాలలోకలె జలాధారములను ఈ జిల్లాలలో తరగతులవారి నిర్ధారణచేసి ఇప్పుడు ఇటీవలనే చేట్టు తిరిగి నిర్ణయించుట కుద్దేశించుట కలన నిదివరకే పలువిధములగు పన్నుల భారముచే క్రుంగి పోవుచున్న కృష్ణసాయనవారు అధిక బాధాకరముగ నుండు ననియు బొడ్డు ప్లాడింగు ఆర్డరు 2 సంపుటము 1-వ అనుబంధములోని ఎ. బి. సి. డి. నిబంధనలలో చేయబడిన నీటిపన్ను విధించు పద్ధతుల యిప్పుడు మార్పు చేయుట అవసరమనియు ఇదివరలో ఆపన్నులెక్కువ కట్టుటలో ఇబ్బందియు తలపించుటలేదనియు, అక్రమమనియు అన్వాయమనియు ఈ క్రొత్తపద్ధతి అధికాంశోపయోగమునకు ముఖ్యకారణమగుననియు రయితులు భరింపజాలరనియు విధించిన నియంత్రాలరనియు ఈ సభవారికి గలిగిన నిశ్చయాభిప్రాయమును దొరతనమువారికి ఖండితముగా విన్నివించుచున్నాడు.

(బి) జలాధారముల యొక్క తరగతులవారి యిప్పుడు నిర్ధారించుటలో ఏజలాధారముక్రింద ఎంతపరిమితియు చేర్చబడినదియు అపరిమితికి నూతనపద్ధతి ప్రకారము విధింపబోవు నీటి పన్ను మొత్తమును స్పష్టముగ తెలియజేయుట ప్రతిగ్రామవారిగా జిల్లాజేటిలో ప్రచురముచేయించి ఆక్షేపణలకు తిరిగి అవకాశమిచ్చుట అవసరమనియు 20 డిసెంబరు గడువును ఎక్కువ చేయవలయు ననియు ఈ సభవారు ప్రభుత్వము వారిని గోరుచున్నాము.

3-వ తీర్మానము:—(ఎ) ధాన్యములకు దొరతనము వారుధరలను నిర్ణయించుటవలనను ఎగుమతిచేసేకొనుట కభ్యంతరము గలిగించుటవలనను ఇదివరకే కృష్ణసాయనపు ఖర్చు అధికమై పశ్చిమభారతంలో క్రుంగిపోవుచున్న అన్నివిధములగు ధరలు పెచ్చుపెరిగి కుద్దతిపాలగుచున్న కృష్ణసాయనవారు అధికనష్టమనియు దొరతనమువారు ధాన్యపురణము నిర్ణయించుట అనుదితమనియు అక్రమమనియు ఆయుత్తరవుల వెంటనే రద్దుపరపవలయు ననియు దొరతనమువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నాడు.

(బి) జిల్లాకు కావలసిన ధాన్యము నకు మించిన ధాన్యమును రయితు స్వయముగ పెనుచుకొనేని కొనుటకు సావకాళము గలగజేయుట ప్రభుత్వమువారికి విధియై యున్నదనియు అందులకు వ్యతిరేకముగనన్న నిబంధనల నన్నిటిని రద్దుపరపవలయుననియును ఈ సభవారు అభిప్రాయమై యున్నది.

4-వ తీర్మానము:—రైతుల పురోవృద్ధికి ప్రధాన సాధనము లైనునట్టి గవార పరిపత్తిసంఘములు ప్రతిగ్రామమునందును స్థాపించి వివిధగా నందలి ప్రయోజనమును పొందవలయు నని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

5-వ తీర్మానము:—కృష్ణాజిల్లా కంఠకున ఏయారు నందు స్థాపించబడియున్న గోరక్షణసమితికి రైతులమైన మనము విశేషసహాయ మొనర్పవలయు నని ఈ సభవారు అభిప్రాయమై యున్నది.

6-వ తీర్మానము:—రైతుల కష్టములను తులనగల మన జిల్లాకలెక్టరు ఎ. జె. కాంబెలు దొరవారు రెవిన్యూ సెక్రెటరీగా నియమింపబడుటచే ఈ జిల్లాయందు రైతులకు ఎక్కువ నష్టము కలిగినను ఈ సభవారు ఎంతయు సంతసించుచు వారిల అభినందనములను వెలియజేయుచున్నాడు.

ఆత్మ విశ్వాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మనితీ. శరణువలె నశ్శాసనమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. పి. తిమ్మనాథ చక్రవర్తి గ్రంథము. పేజీ ౧౦౭౩.

సోనెజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము పోస్టుకాట్ నెం. 212, మదరాసు.

ప్రత్యేక సంఘ పాతనిధ్యము.

I

[అయ్యచేవర కాళేశ్వర రావు గారు. బి.ఏ; బి.ఎల్.]

మన చెన్న పురి రాజధానియందు హిందువులలో సర్వారూప జనాభా లెక్కల ప్రకారము యమారు 1:0 పెద్ద కులములు గలవు. ఒక్కొక్క కులములలోని అంతర్భాగముల పేర్లు కనపరచబడలేదు. తెనుగు అతనము నుకయాలము కన్నడము ఒడ్రము మాటలాడు బ్రాహ్మణుల మొత్తము యమారు 18 లక్షలు పంచముల సంఖ్య యమారు 12 లక్షలు కాపులు యమారు 27 లక్షలు పల్లెలవస్తులు 28 లక్షలు కోమట్లు 8½ లక్షలు చాకల కులస్తులు 6 లక్షలు గొల్లవారు 9 లక్షలు తెలుగువారు 5 లక్షలు వెలమవారు 5 లక్షలు ఒడ్డెగారు 5 లక్షలు బోయలు 4 లక్షలు జేవాంగులు 3 లక్షలు ఈడిగవారు 3 లక్షలు కమ్మవారు 3 లక్షలు సాలెవారు 3½ లక్షలు కుత్రిములు 2 లక్షలు విశ్వ బ్రాహ్మణులు 3 లక్షలు గమల్ల వాళ్లు 2 లక్షలు మంగల వారు 2 లక్షలు ముత్తరాచవారు 1½ భద్రాజులు 1 లక్ష ఎరుకల వారు 1 లక్ష ఉప్పుర్లు 1 లక్ష జంగాలు 1 లక్ష లంబాడిలు 50 వేలు. కోయలు 65 వేలు యానాదులు 40 వేలు సారానలు 50 వేలు ఇవి మన అంబ్రులకు బాగా పరిచయముయిన పేర్లు. ఇటులనే అనేక కులములు అరక నుకయాల కన్నడపేర్లు గలిగియున్నవి. రెడ్లు జనాభా లెక్కలలో కాపులలోనే చేర్చబడినారు. తేరుగ నడవించబడలేదు. మన చెన్న పురి రాజధానియొక్క చట్ట నిర్మాణసభ్యుల సంఖ్య కాంగ్రెసువారు కోరినట్లుగా 125 మంది యైనయెడల 25 మంది అధికారసభ్యులను 15 మంది మహమ్మదీయ సభ్యులను పోగా ఇంకను 85 మంది గలరు. ఇందులో విశ్వనిద్యాలయము మదరాసు పట్టణము యూరోపియములు వర్తకసంఘములు ఇండియన్ క్రిస్టియనులు జమిందార్లు వీరికింద యమారు 18 మంది రాగా హిందువులగు వోటర్లు ఎన్నుకొనుటకు 72 మంది సభ్యులుందురు.

కాసనిర్మాణసభలో కులములనుగూర్చిన విషయములు చర్చించుటకు అవకాశము లేదు. కుల భగాదాను గాని కుల పంచాయతీలు గాని అక్కడ మాడము. విద్య కృష్ణసాయము నీటిపారుదల చేతిపనులు ఆరోగ్యము ఇన్ కంట్టాక్స్ రైల్వే మొదలగు అన్ని కులములవారికిని సమానముగా సంబంధించిన విషయములే అక్కడ చర్చించి పరిష్కరింపబడును. అధికారుల ఆగ్రహమునకు జంకక ఉద్యోగాపేక్షకు లొంగక ప్రజల తరపున పట్టుదలతోను సుయర్థతతోను పనిచేయువారు ఏ కులస్థులైనను ఉపకారము చేయగలరు. ఇటీవాలవల అన్ని కులములవారికిని సమానముగానే లాభముగలుగును. దొరలకు మొగమాటపడి జేడ్రోనాము చేయువారివలన అందరికిని సమాననష్టము కలుగును. పంచములకు మాత్రము కొన్ని కుల సంబంధమయిన సమస్యలు కాసనిర్మాణసభలో నిర్ణయించబడవలసి యున్నవి. వీరిని తక్కిన కులములవారు దగ్గరకు రానీయక అంటనీయక భావులలోనికి చెరువులలోనికి నీళ్లకు రానీయక వీరి పిల్లలను తక్కినవారు చదువుకొను పాఠశాలలలో చేర్చుకొనక పెక్కు ఇక్కట్లుల ననుభవించు చున్నారు. ఇందువలన వీరి జీవితము కుద్ధర మయినది. వీరు అంగళ్లు పెట్టుకున్న కొనువా రుండరు. వీరిని దూరముగా నుంచుటవలన అనేకవృత్తులు వీరి యందు బాటలుగ లేవు. దరిద్రములో పుట్టి అపరిశుద్ధములో పెరిగి దుఃఖములలో చచ్చుచున్నారు. ఈ స్థితి భరతన్నమునకు గొప్ప కళంకముగ నున్నది. వీరి సంఖ్య తక్కిన యన్ని కులములకంటె అధికము. వీరి విద్యాభివృద్ధి లగుటకు ధనవంతు లగుటకును సౌఖ్యవంతు లగుటకును అత్యగౌరవము కలిగిన భారతీయు లగుటకును తక్కిన యన్ని కులములవారితోబాటు వీరికి సమాన యవకాశములు వెంటనే కలుగజేయవలసియున్నవి. కనుకవీరితరపునచేయుటకుకాసనిర్మాణసభలో ప్రత్యేకప్రతినిధులనుండుట మిక్కిలి అవసరము. ఎట్టి సదుపాయములైనను ఎట్టి యాచారమనుకూలైనను ఇతరకులస్తులకు పంచముల ఇక్కట్లులు పంచమప్రతినిధులకు వలె తెలియవు. అంత హృదయాంధోళన మితరులకు కలుగనేరదు కనుక వీరి ప్రతినిధులు పంచములగ నే యుండవలెను. అన్ని జిల్లాలలోను వ్యాపించి నట్టియు స్థావరమైన నివాసములు లేనట్టియు ఈ రిజిల్యులసంఖ్యగల పంచములు ప్రతినిధులనెన్నుకొను తెట్టునుండేనాము కొంతమందికి కలుగవచ్చును. జమిందార్లును మహమ్మదీయులను అన్ని జిల్లాలలోను వ్యాపించి యున్నను ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము గలిగియున్నారు. పంచమ

ప్రతినిధులు అయిదుగురుండుట మిక్కిలి న్యాయము. అయిదు జిల్లాల నొక ఖండము చొప్పున 25 జిల్లాలకు 5 ఖండములుగ చేర్చి ఒక ఖండములోని స్థావర నివాసము గలిగినట్టియు; నిర్వికమైన కొద్దికొద్ది గలిగినట్టియు పంచములు వోటర్లగ నేర్పడి యొక ప్రతినిధిని యెన్నుకొనునట్లు అధికార మొసంగిన వీరిలో నైగుగురు పనిచేయగల ప్రతినిధులు దొరకక ఇరు సార్లుదివరకే యుద్ధినిసాలిటిలలో కొందరు పంచములు వోటర్లుగ నున్నారు. పంచములకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొను అధికార మిచ్చుటవలన ఆత్మవిశ్వాసము కలుగును. ఎన్నికల సమయమున ప్రతినిధులుగ నుండవలసిన వారివలన ఉత్తేజమైన ఉద్యోగము పొందుచుండురు. తమస్థితి తెలిసికొని బాగుపడ జతూపాలము కలుగును. ఉపేక్షయును నీచస్థితిగో తృప్తియును తామట్లు నీచముగా నుండుటకే జన్మించితియు విశ్వాసమును పోవును. కాసనిర్మాణ సభలో వీరిని మొత్తము చాలాపని జరుగవలసి యున్నది. వీరు ఆరోగ్యముగా నివసించుటకు వీరికి స్థలము లియ్యవలెను. బంజరుగా నున్నట్టియు అడవి ఖండములుగా నున్నట్టియు భూములు వీరికి కృష్ణసాయము కియ్యవలెను. పరిశ్రమలు నేర్పు పాఠశాలలు వీరికొరకు స్థాపింపవలసి యున్నవి. ఉచిత నిర్బుధప్రారంభవిద్య వీరికి ముఖ్యముగా ఇయ్యబడవలసియున్నది. వీరిపిల్లలను చేర్చుకొని పాఠశాలలకు దొరతనము వారు గ్రాంటు అపి చేయవలసియున్నది. అన్ని పాఠశాలలలో వీరిపిల్లలను చేర్చుకొనిన అస్పృశ్యతపోయి వీరిపిల్లలను తక్కినవానియెంచి పరిశుద్ధమయిన ఆలవాటులను పొందుదురు. పంచములకు ప్రత్యేక పాఠశాలలు పెట్టి ప్రయోజనములేదు. అన్ని కులములవారి పిల్లలను కలిసి చిన్న బడులలోను ఉత్తమ పాఠశాలలలోను కళాశాలలలోను సమానముగా కూర్చొని చదువుకొనుచు కలిసి ఆటలాడుచున్నయెడల అస్సోస్య ప్రేమయు సోదరభావమును పెంపొంది రాబోవు తరముల మ్రొందవులలో నైనను పంచములయెడ నీచదృష్టిపోయి అందరును భరతమాత సంతానమును భావము పూర్ణముగా ఏర్పనును. దొరతనమువారియొక్క గాని ముగిసిపోయి లోకము బోర్లల యొక్కగాని సహాయ మపేక్షింపక ఏలంఘమువారైనను తాము స్వంతముగా ప్రత్యేక సంఘముల కొరకు పాఠశాలలు పెట్టుకొనవచ్చును. అట్టి పాఠశాలలలో తప్ప దొరతనము వారివలనగాని ముగిసిపోయి వాడవలసిన వోర్లువారివలనగాని స్థాపించబడునట్టియు లేక వారి సహాయమును పొందునట్టియు అన్ని పాఠశాలలలోను పంచములు చేర్చుకొనబడి తీరవలెనను నిబంధనచేయుట మిక్కిలి యవసరము. కొద్దిదినములలో ప్రారంభవిద్య ఉచితముగను నిర్బంధముగను చేయబడవచ్చుది. అనేక నూతన పాఠశాలలు స్థాపించబడవచ్చువి. పంచములను చేర్చుకొని తీరవలె ననునిబంధన వెంటనే చేయుట అవసరము. అట్లుచేయుటవలన అచిరకాలములోనే పంచములస్థితి మిక్కిలి యభివృద్ధి చెంది జాతీయ సౌమ్యమునకు మిక్కిలి సహకారముగను. ఈపనికంతకును పంచములకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మవసరము.

తక్కిన కులములవారికి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొసంగబడు సాధ్యాసాధ్యములు లాభనష్టములు ముందు వ్యాసములో చర్చించెదను.

చెన్న పురి పబ్లిసిటీబోర్డు.

నా కాయుధబామ్మలు మాంటురోడ్డునందలి క్రొత్త మదరాసు బ్యాంకు భవనముందు 1918-వ సంవత్సరము డిసెంబరు నెల 20-వ తేదీ మొదలు 23-వ తేదీ వరకు ప్రదర్శించబడును. ప్రదర్శనము ఈ నెల 20-వ తేదీ శుక్రవారమునాడు 4-30 గంటలకు శ్రీ గవర్నరుగారిచే తెరవబడును.

ఇతరదినములందు మధ్యాహ్నము 11 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు తెరచియుంచబడును.

ప్రవేశపు రేట్లు వివరము.

20-వ తేదీని	...	రు	1.0-0
21,22,23-వ తేదీలందు	...		0.8-0
24 మొదలు 28-వ తేదీవరకు	...		0.4-0

శిష్యాలుకును పిల్లలకును సగము ధరలు.

28-వ తేదీనాడు ప్రదర్శనము ప్రత్యేకముగ ప్రవేశకొరకు మాత్రమే తెరచియుంచబడును.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

ముప్పది యిద్దరి కమ్మవారి సేనకూలిక.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకవనము:

అయ్యో,

శ్రీ కటకకర్నాట సింహాసనమున వెన్నగరావిక మల్లుకుడు, త్యాగభ్రాతృ బాహువేగ అభ్యుదయము సాయకనీని వెంకటాద్రి, ఆదికర్తవ్యం దత్తపాథశాలకు పెన్నసానికులంబు లిమ్మకుడు, కొండలిసిమకు మకలయ జేకానీ విభవంబు అట్లూరి వెంకటేశ్వ, సంగీతసాహిత్య చాతుర్య నకభోజ యంచయార్థగడ్డ కంచినీడు, రాజయంత్రుల గీతి రహివాక్రతులబ్రోచి శ్రీరమేష్వరగా కాజలిమ్మనీడు, రామచంద్రులగీతి రహివాక్రతులచెప్పరికింక యలమంచి పర్వతాలు, దానధర్మములందు తారతమ్యములెంచ దాసరి వెంకటభర్మకాలి, కోటాకోట్లలో మాటసిల్పడయందు జేరప్పియ నేని అనంతవిభవం.

పాతకమహాకయలా! వైసచెప్పిర ముప్పదియిద్దరు కమ్మవారికెందిన కమ్మవాసుల సేనకూలిక ఒక భటాజాచే చెప్పబడి జీర్ణమై తాళవత్తము మాన ఒకటిలిఖించి అందట్లు చెప్పాడి తొమ్మిదుగురికి తొమ్మిదవరములు మా తల్లిమీ చెప్పబడి కొడుక యిరుదమున చరణములను జీర్ణమైపోయినది. కాబట్టి సంభాభిమానమును, పాతకబృందమును ఎరికి తెలిసి మున్ను వారు జీర్ణమైపోయిన యిరుదమున చరణములను దడుయించి యిమ్మిల్లకాముఖులు వెల్లడించి సంతోషమును తీర్చి సంకోచమునకు తోడ్పడెదరని వేడుమి న్నాను.

మేడూరు

గ. నాగయ్యచౌదరి.

II

బెజవాడ విద్యార్థభావిషయము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకవనము:

అయ్యో, తాము 12-12-18 తారీఖున ప్రకటించిన పత్రికలో శ్రీ చెరువుపల్లి బుచ్చిరామయ్యగారు వ్రాసిన సంగతులు కొన్ని సత్యమైనా లేనందున వానికి బ్రతుక్కిరమిమ్మనున్నాడు. పాటిబండ్ల వేంకటరమణయ్యగారు కాతా మూల్యసారాంశరాయగారు శ్రీ స్వామిలవారి ప్రియారే వానియగు చెరువుపల్లి బుచ్చిరామయ్యగారికి దేశంబున తే 8-9 దులలో, ప్రాయశ్చిత్తపరమార్థమున యొక సభ జరుపబడును. దానికి శ్రీకాళ్యాణానంద భారతీస్వామిలవారిని దయచేయునట్లు వారికి దెలియజేయువలయు నని శ్రీ స్వామిలవారి వైదికాసం తెలియనందున తే 26-11-18 దిని ఈ తీర్మానము వ్రాసిరి. వీరుచూచి యిమ్మనట్లు శ్రీ స్వామిలవారికి గూడ వాగ్దానము వ్రాసిరి అంతట బుచ్చిరామయ్యగారు వీరి యు తిరమందిరమున శ్రీ స్వామిలవారికి నుత్తర మంపి తిననియు, తేనె అదానమున గొండలు పండితుల లిలి పింపుడెనియు జూబులవారి తే 28-11-18 దిని ఆయుత్తరము కార్యనిర్వాహకుల కందినది, శ్రీ స్వామిలవారు తే 5-12-18 ది నాటికి బె జ వా డ కు వచ్చెదమని 30-11-18 తేదీని వే యా రు నుండి వ్రాసిన యుత్తరము కార్యనిర్వాహకులకు 2-12-18 తేదీన అందినది. ఇంతలో నుభయవాదుల పక్షించిన కొండలుపండితులు కొన్నియిమ్మనులవలన నీ దేశంబున 9 లకు మేము రాజాలయిని వ్రాసి పండున కార్యనిర్వాహకులు 30-11-18 తేదీని బుచ్చి రామయ్యగారికి బ్రహ్మతము వైసుదాహరించిన కారణములన సభ నిలుపబడినదియు నీ సంగతిని వెంటనే శ్రీ స్వామిలవారికి దెలియజేయుదనియు తెలిసిరి. శ్రీ స్వామిలవారికి 2 దేశంబున ననే సభ నిలుపబడినదియు వ్రాసిరి. ఇది ఇట్లుండ నీ సంగతి తెలియకనే పండితబృందముతో స్వామిలవారు దయచేసిరి అనుట అసత్యము.

ఇక వీరు జరిపిన సభావిషయము పురములోని ప్రముఖులు చాలమంది ఏ కారణముచేతనో సభకు వెళ్లేరు గాని అన్యగ్రామములు కాక కాశీయముగా గొండలు గొండలు వెద్దమనుష్యులు వెళ్లిరి. వారిలో బ్రహ్మకులగు వాచిలాల శివారామలూరియ వోర్లల వోర్లనాడి కాన్తులగారును బొమ్మకంటి యజ్ఞ సారాయణ కాన్తులగారును. "స్వామిలవారు పవనసింధున సంగతులు కాన్తునియద్దములు గావున ప్రయాణములుగా నున్నవి. యతులతో వివాదములను విరమించితిమి" యని నడిచిరి. ఇట్టిసంగతులనేకములు గలవు. విస్తృతమున విరమించితిమి.

బెజవాడ

పాటిబండ్ల వేంకటరమణయ్య.

III

వర్ణాంతర వివాహశాసనము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకవనము:

అయ్యో, మహాజేరకాశ్రీగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరిగిన సభలో శాసనమున కనుకూలముగా మాట్లాడుచు "అట్లు వదిలించువారు కాన్తులవను చదివినట్లు గవ్వట్టరు. వెన్నమంది కాన్తులవను చదువకయే చదివినవారికి నటించెదరు. మన కాన్తులవనువని తిని పూర్తిగవదిలింది మానినవో వర్ణాంతర వివాహ శాసనముల కభ్యంతరము చెప్పబడవలెను అందుచే గాక వివాహముచేసికొని శ్రీ పురుషు లిరువురు ఒక్కరక్క మునకు సంబంధించి యుండగూడదనియు వివిధధర్మములకు సంబంధించినవారై యుండవలయుననియు గూడ స్పష్టముగ తెల్పుబడియున్నది" అని సి. జి.రామదాసుగారు చెప్పినట్లు పత్రికయందే వ్రాసిన వాక్యముల గారకు ఆహ్ ఇట్టి సాహసీ ముఖాడ మానవులలో నున్నారాయని ఆశ్చర్యము కలుగుచున్నది. ఇదివఱకు శాసనములను వ్యాప్తములయిన హిందూ ధర్మకాన్తులవందు మాత్రము దాసుగారు గవనబడవలెనని రహటు విక్రము.

ధర్మకాన్తులవలో ముఖ్యముగ గౌరవము పొందు అతని నిర్ణయములు యుక్త్యుతభవనీయము లని అందఱుగీతించుచున్నార. అతడు సదావివాహము (తేదీయరి స్పష్టముగ "సర్వగ్రహిణీనా ప్రకృతాదాకర్మణి" 8-12 అంచెప్పియున్నాడు. అతడు తనకాలమునందు లోకనిర్ణయము నున్న అమలము వివాహమును నిమోగమున అనుసరించుచు దీని వలంతులములు నింద్యములగుననియు ఇతనికి భవభర్మయనియు నూహించుచున్నాడు, (మా. ము. 8-16-19; 9-57-68) కరుణాత్ర ప్రతిలోచన వివాహముల జెప్పుచు వావావిధ సుకరవాతుల చేరులున వా) వా) వృత్తులను చెప్పచు ఇట్టి వర్ణ సంతక సంతాన భూమియును రాజ్యము సమూలముగ నాశము చెందుననియు మునకే స్పష్టముగ చెప్పియున్నాడు. యత్ర త్యేకే పుష్కంసా బ్ధాయతే కర్మమాకాశి. రాష్ట్రీకైస్సక తద్రాష్ట్రం క్షీణమేవ వివశ్యతి. 10 16

చాతుర్వర్ణ్య వ్యవస్థాపన హిందూతా నాధారణ ధర్మములలో గణ్యమయినది. అట్టి వ్యవస్థాపనము అంగీకరించని వారలు నైతము హిందువులమని చెప్పగలమని ఇరువది యవశ్యాప్రతి వింతలలో వెద్ద వింత.

సభాసభాసమయిన కాశ్రీగారింతులకు అంగీకారమున కనుగు మానమున అవలంబించినది మాత్ర ఆశ్చర్యముగ నున్నది. సకలవేదవ్యాఖ్యాత యగు విద్యాధరయ్యగారు, హేమాద్రి మున్నగు ధర్మకాన్తులవారు మున్నగువారలకు గవనబడిన కాన్తునిధాతములు వర్ణ సంతక రాజిమానులగు దాసుగారికి గవనబడుటలో ఆశ్చర్యమేమి యున్నది? ఇందులకు మానమునగా చుటకు గల కారణము కాశ్రీగారి విషయముగా నడుగుచున్నాడను.

ఆంధ్రనాడుకులలో సుకరగు రామదాసుగారు ఇట్టి వివాహములు కాశ్రీయములు కారని భావించి కాశీయ "ఈ కాలమున కాస్త్రీ" క్రముగా ప్రవర్తించుటలన లాభము లేకపోవుటయే గాక అసానుకరముగ గూడ నుండగలదు" అను తమ యముల్యాభిప్రాయము నొసంగి ఆంధ్రులకు గౌరవమును తెచ్చియున్నారు.

ఈ విల్లులన జరుపందలు పరస్పరము వివాహముచేసి కొని జాతిబంధములు వదలగల రను భయము మావలెను గాని కొన్నియోముల సాంఘికభాషలు కలిగితిమి ననుట మాత్రము అందఱుగీతంపక తీరదు స్వయంతిర్వాహకత్వము గుతాంతరుల బోధలను బాల్యమునుండి వినుచు విద్యార్థిబృందము యొక్క స్వేచ్ఛాప్రవృత్తి ఈ విల్లు చాలవఱకు తోడ్పడి తలితండ్రులకు దుఃఖానమాయు తీరగలదు. ఇదివఱకు లోక మాన్యతని అందఱిచేత అంగీకరింపబడుచున్న భాలగంగాధర తిలకుమహాకమునకు గూడ ఇట్టి విల్లు హిందూసంఘములందు లేనిపోని విమర్శలను స్వయముగ కలుగజేయు ననియు ఇట్టి వర్ణసంతక వివాహములవలన కలిగిన సంతానములన జేరము నకు కీడునాటిల్లుట యుక్త్యుతభవనీయమనియు, ముష్టిమేములగు కొండలు సంస్కర్తనాధారములకు తమ యభిప్రాయమునే బహుజనాభిప్రాయముగా భావించి విజేతములగు వార లధికసంఖ్యాకులు గల శాసనసభలందు విల్లుగా ప్రవేశ పెట్టుట ఆశ్చర్యకరభంగకర మనియు తన కేసరిపత్రమునకు వ్రాసియున్నాడు. కనపర్తి-మార్కం-డేమకర్మ.

రాజీలుకాలాకా వార్తలు

(మా స్వకీయలిఖన యొద్దనుండి)

కీర స నాయులు

రాజీలు, డిసెంబరు 15:— మా తాలూకాలో రమారము 110 గ్రామములు అన్నవి. వానిలో 24 గ్రామములకు మాత్రము కీరసనాయులు లయినెప్పులు అధికారు లిచ్చియున్నారు. లయినెప్పులేని శోభాలలో గ్రామమునకు రెండు మూడు దుకాణము లుండెడివి. ఇప్పుడు సులుకున రమారము 5 గ్రామముల కొకయొకడి యగుచున్నది. ఇది యేమిక్రమున చాల వదుల విస్తృతము. ఈ లయినెప్పు లిమ్మలలో గూడ కొన్ని కొన్ని ముఖ్యగ్రామములు వదలివేయబడినవి. ప్రతి యాదివారమున మరలిపుము గ్రామమున గొప్పసంతక జరుగును. అప్పుడు సొక దుకాణమైన లేకపోవుట నీలగలేను. ఇక అమ్మకము విషయమునగూడ చాలవిమర్శలు కలుగుచున్నవి. అడిగినంత పోయింబలేను. కారణము తిగిన స్వము లేకపోవుట యని చెప్పుచున్నారు. దబ్బాపడిగివారికి ఇమ్మలలేను. కాని, రహస్యముగ తా ముప్పువలన కరీకుంటె నెత్తుర యిమ్మలవారికి మాత్రము ఇమ్మలయిన్నానని తెలియుచున్నది. కొలపాత్రములలోగూడ కొన్నికొన్నియోట్లు మోసము చేయుచున్నారని విషయము. దీనికి తగినచర్య ప్రవర్తించువారు తీసికొని యింకను అవసరమును మరకొన్నియోట్లు దుకాణములు పెట్టుకొనుటకు తీరువులు ఇప్పించుటకు ప్రార్థించుచున్నాము.

నిల్వధాన్యపు రిపోర్టు

భార్యసంఘము జాబ్బిగజులవలన 150 మణుగుల ధాన్యముకంటె నెక్కువ నిల్వల వారందరు ఆధికారులకు తెలిపవలసి యున్నది. ఆరుణులను నైర్దేశములకు నైర్దేశమునకు ను. ఆవ్రోటనము ననుసరించియే కాబోలు మా తనాశ్శీయదారు గారు 21వ బస్తాలకుంటె నెక్కువధాన్యము నిల్వయున్న వారు రిపోర్టుచేయువలసినదని గాగ్రాధికారులకు నోటిసులిచ్చి యున్నారు. ఇది సరైన తెల్లకాడేమాను మాకు సందేహముగా నున్నది. తనాశ్శీయము తాలూకాలో 150 మణుగుల నియు అమలాపురములో 75 బస్తాలనియు తెలియ జేయుచున్నట్లును విషయము. ఈ విషయమై పురస్కారణము చేసి సరియును యుత్తరపు లీకు మా తనాశ్శీయదారుగారిని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఇంప్రూయంగా

మా తాలూకా గ్రామములలో బొంబయ జ్వరపుటు ప్రకటన కొంతవఱకు తగిలినది కాని పూర్తిగ తగ్గినదని చెప్పటకు నీల లేదు. ఇంకను మరణములు కలుగుచునే యున్నవి. వైద్యసహాయములేక ప్రాణము పడుచున్న యిద్దరులు వర్తింపవలసివారు. ఆశోక్వ్యాధిగుల కింకను దయరాలేదని చెప్పట తెలివము విచారించుచున్నాము.

విజయనగరవార్తలు.

(ఒక విశేషముయొద్దనుండి)

ఆంధ్రవిద్యాలయ వార్షికోత్సవము.

విజయనగరము, డిసెంబరు 18:— ఈనెల 14-15 తేదీల యందు ఈ పురమందున్న ఆంధ్రవిద్యాలయ పురపాలకాధికారులు రాజా మంత్రిగారి కుమార్తె రావు మంతులగారి యభ్యుత్తరక్రింద జయప్రదముగా జరిగెను. అధ్యక్షులు పాగలభోపనాథముగ అచ్చొత్తింది పందిరి వారు వాగినట్లు కాక, చట్టవిరూపసభ్యులమునకు పనిచేయుచుండుటచే తీరక లేకపోయినను, వ్యాసము సభ్యుల మంతోహర్తిలో గుంపినది కంగోలు పట్టాభి రా ము మూర్తి గారు చదివిన కార్యదర్శిని వేదిక సుత్యుత్తికముగా నుండినది. విద్యాలయమునకు జరిగిన, కొన్నిపోటీసీతులలో జయములవారికి బహుమతు లిచ్చబడినవి. సమస్త సభ్యులు ములిచిరి. వ్యాసములచిరి. వారిలో మునిషిపూడి వేంకటరంగయ్య ఎం. ఏ గారు వాగిన ప్రాసాసాయిక ప్రభుత్వమునకు సభ్యుల నానందాభిలో ముందినది. అప్పుడు లం తోక్తవ్యాసమున విద్యాలయమున బ్రోత్సాహవది, స్వరాజ్యమును గురించియు, బ్రాహ్మణోద్యమమును గూర్చియు కొంతకడ ముచ్చటించిరి. పిదప, వందనములతో సభముగిసెను.

ముగిసిపో ఎన్నికలు.

రాజీపుమాసమున కసాపాద్యుల ఎన్నిక జరుగవలసి యున్నది. దానికొకటి ఎం వేంకటరంగయ్య ఎం. ఏ గారు ను, వి. రామారావుగారు, ఆర్. కామేశ్వరగారు నిలిచిరి. రెండవనామము వాడననామము వ్యాసములము. ఇదివఱకు జరిగిన ఎన్నికలలో ఒడియుండిరి. వేంకటరంగయ్యగారు కళాశాల చారిత్రకోపాధ్యాయులు ముద్రసిద్ధ జేతభిక్షులు, ఉదార భావులును, కత్తెల సుమధులయందు యున్నారు. ఈ నమమ వియుములేక వీరలు, ప్రజలు కన్యకముందే, కలకత్తగారితో వాదించి, ఇక్కట్లుల నొలించిరి వీరిని నొట్టెట్ల ఎన్నుకొనిన చాలలాభకారిగా నుండు నని తోచుచున్నది.

సిద్ధాద్రి సంవత్సరాది సంచిక

ఈ సంచికలో రాజకీయ సారస్వత సాంఘిక సాం గ్రామిక విషయములు వీలగునెడల వేటువేటు బాగములుగ ప్రచురించుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నది. ఆంధ్రులకు సంబంధించిన విషయములకు ప్రముఖత యియ్యబడును. కాబట్టి యువనిలేఖక మహాశయులు యథాప్రకారము తమ వ్యాసములను డిసెంబరునెలలోపల పంపివై వేర్కొనబడిన విషయ విభజనమునకును, సంచికయొక్క సకాల ప్రకటన మునకును సాయపడఁ బ్రార్థితులు.

సంపాదకుడు.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక, మంచిమందు

డబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి రూ. 8-8 10-కి రూ. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల కలన చర్మముమీద గాని, వెండ్రుకలలో గాని, లోచర్మములో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు :—గురద, ఉంగరములవంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసికాదుట, వెండ్రుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా తేలి శరీరమంతట వ్యాపించి నిద్రపట్టని జల వీర్చును.

చికిత్స :—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము :—1. మందు లోచర్మములోనికి పోవు యును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు లిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.

అమృతాంజనండిపో - బొంబాయి - మద్రాసు

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అత్యుత్తమ గ్రంథములో జర్మనీ గారడీ, యోగ ద్యుష్టి, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మృతీ కాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్ల పేజీ తమాషా, విచిత్రనినోదనద్యము గలవు. ఇంతేగాక మనమ్యుని మాయలుచేయుట, మూడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచే మూట లాడించుట, భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనమ్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్తమముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీనికెల 4 రూ॥లు పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగ్లా. (గుంటూరుజిల్లా)

కుంకుమపువ్వు :—మాయొక్క నూర్యనిమాన్యులకు కుంకుమపువ్వు వెల తగ్గించబడినది. కావలసినవారు వెంటనే తమ ఆర్డరులను రిజిస్టరు చేయించుకొని నూతన సంవత్సర క్యాలెండరు నొకదానిని పొందుటచితము. (1897) ఎన్. నారాయణ అండుకో 21 హుక్లమ్మేనీ, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని వస్తువులను గురించియు, ఊర్క, ఇనుపవాసనములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కోణములుగా మన్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీనాటితోనే సంగతిపందర్భముల నలహా నాటించింపవలసివచ్చి. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి వంటనే వారుని సకాలములో సరఫరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము :— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సోత్ ఇండియా ఇంధస్ట్రియల్స్ ట్రేడింగ్, లిమిటెడ్, నెం 55 కి రు,

389

మదరాసు

(వై కామ్యూనికేషన్ కోఆర్డినేషన్ ఈ వత్రిక చేయ కూడ నుదహరింప గోరుచున్నాము.)

నెల్లూరు హోమియోపాథి లిగు.

(ఒక విశేషమయొద్దనుండి)

ఈ సమితియొక్క వార్షికోత్సవము నెల్లూరు టౌను హాలులో నిన్న (15-12-18) జరిగింది. మద్రాసు హైకోర్టు వకీలు పేరీ నారాయణమూర్తిగారు అధ్యక్షము నలంకరించిరి. వీరు ఉపక్రమమున విరోహి మహాసంగ్రామమును గూర్చి యువశ్రవణింపవ్యసీంప నొడగి ఆధ్యక్షాశ్రయ వాక్య యించి స్వయంవిధానము ఆరు వయశక్తియును వీర్లముగను తేటగను సకారణముగను సోనానారణ్యముగను వ్యాఖ్యానము చేసిరి. ఈ స్వయంవిధానతత్వమేమనః ఎకరంకట వారు గుఖ జీవనలై బ్రతుకనగును. ఒకనాటికి ఒక గాజ్యమునకు ఒక ప్రజకు యుక్తమనియు శ్రేయస్కరమనియు తోచిన విధమున వారుండవచ్చును. బలవంతుడనని యొకడు బయలుతేరి లోక మంతయు నాయాజ్ఞ చొప్పున ప్రవర్తించవలయునని కోరుట వ్యాధియు కాదు. అది హింసాప్రాణము. విరోహి మహా యుద్ధమునకు సంబద్ధమై కాణము. విరోహి మహా యుద్ధము రాష్ట్రములను అతిహితరంపము లయి ఆహుతి చాలక. ఒకరి నొకరు కలహింప నున్నందున. ఇట్టి యుద్ధములన లోక మునకు గలిగిన మేలేమనగ స్వయంవిధానస్థాపనమే జర్మనీ నేతృత్వప్రాధిపత్యము తుద ముట్టినది. రుష్యా రాచరికమును రూపు మానినది. ఇప్పుడు ఆ రెండు శక్తియలందును స్వయం విధాన బోధ యింతురని స్వపక్ష స్వరూపస్థాపనము చేసి కొన యత్నించుచున్నాను. విరోహిలోని చిన్నచిన్న రాజ్యము లీతేలి యెవరు? విద్వాంసులకు స్వరూపము రాకున్నది. సోలెడియను గానప్పటి. ఈ స్వస్వరూపస్థాపనతత్వ మెరిగియె యునైటెడ్ స్టేట్సువారు తల్లి మదిటిలోనుండి వీడి పోయిరి. కనడావారును దక్షిణ ఆఫ్రికావారును స్వయం విధానములైరి. ఇండియాకు ఈ వ్యాధియు అనుభవించుచున్నది. ఇప్పుడు గాకున్న రేవైన ఇండియాపన్న స్వస్వరూప స్థాపననీర్ది లభింపక తిప్పును ప్రతివారును వారి వారి ఆర కాళముల కొలది ఈవిధానభావమును వ్యాపింపజేసి ఆలాల గోపాలమును దీరి రహస్యము తెలియనటులు బోధించుచుండ వలెను.

ఇండియా "బార్బరన్" చేతను. ఇండియాను బార్బరన్ జనులు, ఇండియానాగరిక బార్బరన్ జనుల అర్ధగారు వ్రాసిన దుర్బోధమునకు సజ్జాక వ్రుడ్రావు గారు వ్రాసిన ఖండగ్రంథమును బేరెక్ గారు క్లాఫించిరి. బార్బరన్ అనగా అప్రభంశము-పశుప్రాణము.

అగ్రాసనాధిపతిగారు ఆంధ్రవాయువులలో నొకడు వీరును ఇట్టివారును పడవడే ఆంధ్రజేతయంతటను సంపదించి మహామురూలు భాభాప్రయుక్తవాప్తినిభాగము లోనగు విషయములగు గూర్చి యువ వ్యాసము లిచ్చుచుండవలెను. ఆంధ్ర జేతమున ఇట్టివారుండియు అన్యకార్యచక్షులయి తమ ప్రతిభల వెలిబుచ్చుటలేదు. ఆంధ్రలో బి. ఎన్. శర్మగారు మద్రాసుజేరిన తరువాత అచ్చట జరుగు పెద్దపెద్దసభలలో నంతయు వీరాగ్రేసకులుగనులున్నారు. ఆంధ్రజేతము ప్రతిభా మాన్యు కాదు. అనకాళముల నందిపుచ్చుకొని ఆంధ్రవాయువులు ఉపవ్యాసము లిచ్చుచుండవలెను.

నిన్నటి మీటింగు రౌలటుకమిటి రిపోర్టు నిరాకరణము బొంబాయిలో జరిగిన నైమల్ కౌంగలు శీర్షానములను నామోదించుట, నిర్వహణావాసితుల విడుదల జేయుట, యంట్ల గు-మెన్సుఫర్లుగార్ల రిపోర్టును ఖండించుట, స్వయంవిధానపద్ధతిని వ్యాపింపజేయుట, మొదలగు శీర్షానములు చేయబడినవి.

వార్షికోత్సవములకలన నెల్లూరులో మహామురూలు లీగు ఒకటి యున్నదని తెలియగలదు గాని సంవత్సరము పొడుగున వీరుచేసిన కార్యభార మెట్టికో తెలుపలేదు. ఎన్ని మీటింగులు చేసినది యేమేమి పనిచేసినది యెన్ని యూర్లకు పోయి స్వరాజ్యచరిత్రోధ జేసినది నివేదించి యుండవలెను.

గంగాయజిల్లా అధికాయందలి ఆంధ్రభాషాభివర్ధన సమాజపు ప్రథమ వార్షికోత్సవమును జరుపుటకు చందాలను వసూలుచేసి 15 వ తేదీని జరిపిరి. హిందూనాటిక సమాజము వారు శ్రీరామనిజము నాటకము చేసి 30 రూపాయ లిచ్చిరి. కాశ్యోకముగ నుండునట్లు పుస్తకములనుగాని వీరువాగాని కొనవలయునని నాటికకంపెనీనానింపకల్పము. ఆసామ్యము కార్య నిర్వాహకులు పుచ్చుకొని దానిని భూనారోహితుల కిచ్చి పెట్టినట్లు విశేషము లొకరు వ్రాసి ఆ విధముగ కార్యనిర్వాహకులు ప్రవర్తించినచో సమాజమెన్నడును నభివృద్ధికి రాజాలదని వారు తలంచుచున్నారు.